

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 13. 12. 2016
COM(2016) 815 final

2016/0397 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenie (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004

(Text s významom pre EHP a Švajčiarsko)

{SWD(2016) 460 final}

{SWD(2016) 461 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Právo občanov EÚ a ich rodín na voľný pohyb a pobyt v ktorejkoľvek krajine EÚ je jednou zo štyroch základných slobôd zakotvených v zmluvách o EÚ.

Voľný pohyb osôb by nebol možný, ak by neboli chránené práva migrujúcich občanov EÚ a ich rodinných príslušníkov na sociálne zabezpečenie.

Táto iniciatíva je súčasťou *balíka opatrení Európskej komisie v oblasti mobility pracovných síl* z roku 2016. Cieľom tejto iniciatívy je pokračovať v procese modernizácie práva EÚ o koordinácii sociálneho zabezpečenia stanoveného v nariadeniach (ES) č. 883/2004¹ a 987/2009² (ďalej len „nariadenia“) ďalším uľahčením výkonu práva občanov a zároveň zabezpečením právnej zrozumiteľnosti, spravodlivého a vyrovnaného rozdelenia finančnej záťaže medzi členskými štátmi, jednoduchšej administratívy a možnosti presadzovania pravidiel. Modernizovaný systém koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, ktorý reaguje na sociálnu a ekonomickú realitu v členských štátoch, je jednou z hlavných hnacích síl tejto iniciatívy.

Návrh sa zameriava na štyri oblasti, v ktorých je potrebná lepšia koordinácia: prístup ekonomicky neaktívnych občanov k sociálnym dávkam, dávkam dlhodobej starostlivosti, dávkam v nezamestnanosti a rodinným dávkam. Každý členský štát si môže sám určiť prvky svojho vlastného systému sociálneho zabezpečenia vrátane toho, aké dávky sa majú poskytovať, kto má na ne nárok, ako sa tieto dávky vypočítavajú a aké príspevky by sa mali platiť, a to vo všetkých oblastiach sociálneho zabezpečenia, ako je staroba, nezamestnanosť a rodinné dávky za predpokladu, že tieto vnútroštátne opatrenia rešpektujú zásady práva EÚ, najmä pokiaľ ide o rovnaké zaobchádzanie a nediskrimináciu. V tejto súvislosti môžu členské štáty monitorovať vývoj, pokiaľ ide o vyplácanie týchto dávok vrátane dávok pre občanov s pobytom v iných členských štátoch. Pri výmene takýchto informácií zohráva mimoriadne významnú úlohu Správna komisia pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia.

Po prvé, revízia má za cieľ objasniť okolnosti, za ktorých môžu členské štáty obmedziť prístup k sociálnym dávkam, ktoré si nárokuje ekonomicky neaktívni občania EÚ využívajúci právo na voľný pohyb. V nadväznosti na nedávnu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) je to potrebné z dôvodu zrozumiteľnosti, transparentnosti a právnej istoty. Populácia ekonomicky neaktívnych občanov využívajúcich právo na voľný pohyb sa odhaduje na 3,7 milióna³. Takmer 80 % z nich si odvodzuje práva (práva na pobyt a/alebo práva na dávky) na základe vzťahu s ekonomicky aktívnymi členmi rodiny, s ktorými bývajú, a naďalej majú právo na rovnaké zaobchádzanie ako rodinní príslušníci vnútroštátnych pracovníkov. Neaktívny občan EÚ využívajúci právo na voľný pohyb, ktorý mal predtým legálny pobyt, ale už nespĺňa podmienky stanovené v smernici 2004/38/ES, by sa mal môcť odvolávať na zásadu rovnosti zaobchádzania so zreteľom na príspevkové dávky sociálneho zabezpečenia, pokiaľ hostiteľský členský štát formálne neukončil jeho právo na pobyt.

Po druhé, cieľom revízie je vytvoriť jednotný režim na koordináciu dávok dlhodobej starostlivosti (ktorá momentálne spadá pod kapitolu nemocenských dávok) zavedením

1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s.1, korigendum: Ú. v. EÚ L 200, 7.6.2004.

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009.

3 Zisťovanie pracovných síl, 2014.

samostatnej kapitoly o ich koordinácii v nariadení (ES) č. 883/2004 vrátane vymedzenia a zostavením zoznamu týchto dávok. Odhaduje sa, že nárok na dávky dlhodobej starostlivosti má celkovo približne 80 000 občanov využívajúcich právo na voľný pohyb, čo celkovo predstavuje 793 mil. EUR (0,4 % celkových výdavkov EÚ na dávky dlhodobej starostlivosti).

Ďalej sa v revízii navrhujú nové opatrenia v oblasti koordinácie dávok v nezamestnanosti v cezhraničných prípadoch. Ide o sčítanie dôb poistenia na vytvorenie alebo zachovanie práva na dávky v nezamestnanosti, export dávok v nezamestnanosti a určenie toho členského štátu, ktorý je zodpovedný za vyplácanie dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov a iných migrujúcich pracovníkov. Existuje približne 25 000 prípadov sčítania (údaje z 23 členských štátov)⁴ a približne 27 300 osôb v EÚ, ktoré exportujú svoje dávky v nezamestnanosti do iného členského štátu⁵ a odhadovaný počet 91 700 nezamestnaných migrujúcich pracovníkov, z ktorých 53 500 je cezhraničných pracovníkov⁶.

Po štvrté, návrh obsahuje nové ustanovenia týkajúce sa koordinácie rodinných dávok so zámerom nahradiť príjem počas obdobia starostlivosti o dieťa. Takúto výhodu poskytuje 22 členských štátov⁷.

Okrem toho sa v návrhu spresňujú kolízne normy o uplatniteľných právnych predpisoch a vzťah medzi nariadeniami a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (ďalej len „smernica 96/71/ES“)⁸. Posilňujú sa administratívne pravidlá koordinácie sociálneho zabezpečenia v oblasti výmeny informácií a overovania stavu sociálneho zabezpečenia takýchto pracovníkov, aby sa zabránilo potenciálnym nekalým praktikám alebo zneužívaniu. Návrh tiež poskytuje Komisii nové vykonávacie právomoci v súlade s článkom 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) s cieľom bližšie špecifikovať jednotný prístup k vydávaniu, overovaniu a sťahovaniu prenosných dokumentov A1 (osvedčenie týkajúce sa právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré sa uplatňujú na držiteľa).

Návrh navyše obsahuje niekoľko technických zmien. Týkajú sa prioritizácie odvodených práv na vyplácanie nemocenských dávok, náhrad nákladov na lekárske prehliadky, výpočtu priemerných ročných nákladov v oblasti nemocenských dávok a zavedenia opatrení na uľahčenie identifikácie podvodov alebo chýb pri uplatňovaní nariadení vrátane zavedenia prípustných dôvodov, na základe ktorých si členské štáty budú môcť pravidelne vymieňať osobné údaje. Okrem toho boli revidované aj postupy spätného vymáhania neoprávnene vyplatených dávok sociálneho zabezpečenia, aby sa zosúlادili s rovnocennými postupmi v smernici 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení, najmä poskytnutím jednotného nástroja, ktorý sa má používať na vynucovacie opatrenia, ako aj štandardných postupov upravujúcich žiadosti o vzájomnú pomoc a oznamovanie nástrojov a rozhodnutí týkajúcich sa žiadosti.⁹

Návrh takisto obsahuje viacero pravidelných technických aktualizácií s cieľom zohľadniť vývoj vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré majú vplyv na uplatňovanie pravidiel EÚ.

4 Pacolet J. a De Wispelaere F.: *Aggregation of periods or salaries for unemployment benefits: Report on U1 portable documents for migrant workers* (Network Statistics FMSSFE: 2015), tabuľka 1 (príloha XII k správe o posúdení vplyvu).

5 Pacolet, J. a De Wispelaere, F.: *Export of unemployment benefits – PD U2 Questionnaire*, Network Statistics FMSSFE, Európska komisia, jún 2014.

6 Je to odhad založený na výročnej správe za rok 2015 o mobilite pracovnej sily, Európska komisia (2015), pretože neexistujú dostupné údaje o počte cezhraničných pracovníkov v zmysle zákonnej definície podľa nariadenia (ES) č. 883/2004.

7 De Coninck J.: *Reply to an ad hoc request for comparative analysis: salary-related child raising benefits, FreSso – Free movement of workers and Social security coordination*, Európska komisia 2015, s. 9 (príloha XXV k správe o posúdení vplyvu).

8 Ú. v. ES L 018, 21.01.1997, s. 1.

9 Ú. v. EÚ L 84, 31.03.2010, s. 1.

Napokon sa návrhom udeľujú Komisii nové právomoci prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, aby sa uľahčil a urýchlil legislatívny postup pri zmene príloh k nariadeniu (ES) č. 883/2004 týkajúcich sa jednotlivých krajín.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Táto iniciatíva dopĺňa ostatné iniciatívy stanovené v politických usmerneniach: Nový začiatok pre Európu¹⁰ v súvislosti s prioritou 4: prepracovanejší a spravodlivejší vnútorný trh s posilnenou priemyselnou základňou, a najmä plánovaná stratégia vnútorného trhu¹¹. Mobilita pracovnej sily je prostriedok, ako uľahčiť efektívnejšie prideľovanie zdrojov medzi sektormi a v rámci nich a zároveň znížiť nezamestnanosť a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami.

Dopĺňa aj prioritu 1 politických usmernení vytvorením priaznivejšieho regulačného prostredia na podporu atmosféry podnikania a tvorby pracovných miest a zabezpečuje, aby nariadenia boli v súlade s úsilím Komisie o lepšiu právnu reguláciu¹².

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom návrhu je článok 48 ZFEÚ.

- **Subsidiarita**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, keďže návrh nespadá do výlučnej právomoci EÚ.

Ciele návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť členskými štátmi na vnútroštátnej, regionálnej ani miestnej úrovni, a možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie z týchto dôvodov:

Koordinácia sociálneho zabezpečenia sa týka cezhraničných situácií, v ktorých žiaden členský štát nemôže konať samostatne. Koordináčne opatrenia na úrovni EÚ vyžaduje článok 48 ZFEÚ a sú nevyhnutné pre výkon práva na voľný pohyb. Bez takejto koordinácie by voľný pohyb mohol byť sťažený: ľudia by sa v menšej miere sťahovali, ak by to znamenalo stratu práv na sociálne zabezpečenie nadobudnutých v inom členskom štáte.

Koordináčne právne predpisy EÚ nahrádzajú viaceré súčasné dvojstranné dohody. Zavedením rámca EÚ v tejto oblasti sa zabezpečí jednotný výklad a ochrana práv občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb a ich rodinných príslušníkov, ktoré nie je možné dosiahnuť len na vnútroštátnej úrovni samotných členských štátov.

To členským štátom nielen zjednodušuje koordináciu sociálneho zabezpečenia, ale zabezpečuje sa tým aj rovnosť zaobchádzania s občanmi EÚ, ktorí sú poistení v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi v oblasti sociálneho zabezpečenia.

V návrhu sa aktualizujú existujúce pravidlá koordinácie, aby sa zaviedli zmeny nevyhnutné z dôvodu vývoja spoločenskej reality a odrazili právne zmeny, ktoré boli zavedené na vnútroštátnej úrovni.

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

¹⁰ http://ec.europa.eu/priorities/publications/president-junckers-political-guidelines_sk.

¹¹ http://ec.europa.eu/priorities/internal-market_en.

¹² http://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/better-regulation-why-and-how_sk.

- **Proporcionalita**

Navrhované pozmeňujúce nariadenie neprekračuje rámec potrebný na účinnú koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia: nebude rozširovať vecnú ani osobnú pôsobnosť platných nariadení a jeho účinky sa zameriavajú na uvedené štyri oblasti. Členské štáty sú aj naďalej zodpovedné za organizovanie a financovanie svojich vlastných systémov sociálneho zabezpečenia.

Tento návrh uľahčuje členským štátom koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia a jeho cieľom je poskytnúť ochranu jednotlivcom, ktorí sa pohybujú v rámci EÚ, zatiaľ čo ustanovenia vyhovujú meniacim sa potrebám členských štátov.

Návrh je preto v súlade so zásadou proporcionality.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je nariadenie. Iné prostriedky, t. j. oznámenie alebo iné právne nezáväzné nástroje, by nezabezpečili požadovanú právnu istotu a zrozumiteľnosť.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia posúdila, do akej miery súčasný právny rámec ešte stále zabezpečuje účinnú koordináciu. Táto analýza dopĺňa formálne povinnosti preskúmania stanovené v nariadeniach, podľa ktorých Správna komisia pre koordináciu sociálneho zabezpečenia (ďalej len „správna komisia“)¹³ a Európska komisia musia preskúmať a zhodnotiť vykonávanie a efektívnosť konkrétnych ustanovení v nariadeniach¹⁴. Dopĺňa aj záväzok Komisie zhodnotiť, či je potrebné preskúmať potrebu revízie zásad koordinácie dávok v nezamestnanosti¹⁵.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Zainteresované strany boli konzultované pri viacerých príležitostiach:

1. S členskými štátmi sa konzultovalo v rámci správnej komisie.
2. S vnútroštátnymi orgánmi sa konzultovalo cez špecializovaný online prieskum o koordinácii dávok dlhodobej starostlivosti, exporte dávok v nezamestnanosti a koordinácii dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov.
3. So sociálnymi partnermi prebehli konzultácie o koordinácii dávok dlhodobej starostlivosti, dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov a exporte dávok v nezamestnanosti v rámci Poradného výboru pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia, ako aj konzultácie o koordinácii rodinných dávok, dávok dlhodobej starostlivosti a dávok v nezamestnanosti počas samostatného vypočutia.

13 Správnu komisiu tvoria zástupcovia členských štátov. Nórsko, Island, Lichtenštajnsko a Švajčiarsko sa zúčastňujú ako pozorovatelia. Správna komisia je zodpovedná za vybavovanie administratívnych záležitostí, otázok výkladu vyplývajúcich z ustanovení predpisov o koordinácii sociálneho zabezpečenia a za podporu a rozvoj spolupráce medzi členskými štátmi EÚ. Na jej zasadnutiach sa zúčastňuje aj Európska komisia a zabezpečuje pre ňu sekretariát.

14 Pozri nariadenie (ES) č. 883/2004, články 87 ods. 10b a 87a ods. 2, a nariadenie (ES) č. 987/2009, článok 86 ods. 1, 2 a 3.

15 Rada sa v decembri 2011 rozhodla preskúmať vplyv pridania nového ustanovenia o dávkach v nezamestnanosti pre samostatne zárobkovo činných cezhraničných pracovníkov do dvoch rokov od začiatku jeho uplatňovania. Na tomto zasadnutí a na žiadosť väčšiny členských štátov vydala Komisia vyhlásenie, že revízia bude príležitosťou otvoriť širšiu diskusiu o platných ustanoveniach v oblasti koordinácie dávok v nezamestnanosti a zhodnotiť, či je potrebné preskúmať zásady, z ktorých vychádza.

4. S mimovládnymi organizáciami sa uskutočnili konzultácie o koordinácii rodinných dávok, dávok dlhodobej starostlivosti a dávok v nezamestnanosti prostredníctvom špeciálneho konzultačného seminára.
5. V decembri 2012 sa uskutočnili dve online konzultácie o koordinácii dávok dlhodobej starostlivosti, exporte dávok v nezamestnanosti a koordinácii dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov. V júli 2015 sa zrealizovala online konzultácia o koordinácii dávok v nezamestnanosti a rodinných dávok.

Pokiaľ ide o prístup ekonomicky neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb k sociálnym dávkam, členské štáty sa nezhodli. Niektoré preferovali *status quo* ako prvú alebo druhú voľbu; iné uprednostňovali zmenu ustanovení nariadenia o rovnakom zaobchádzaní ako prvú alebo druhú voľbu, hoci sa nedospelo k žiadnemu všeobecnému konsenzu o potrebných zmenách. Menšina členských štátov prejavila záujem o administratívne usmernenia.

Pokiaľ ide o koordináciu dávok dlhodobej starostlivosti, väčšina členských štátov podporila zavedenie osobitnej definície a/alebo osobitnej kapitoly a/alebo zoznamu dávok, zatiaľ čo iné členské štáty boli za zachovanie *status quo*. Výsledky verejnej konzultácie z roku 2012 poukázali na rozmanitosť názorov, pokiaľ ide o kompetenciu členského štátu zodpovedného za poskytovanie dávok dlhodobej starostlivosti.

Pokiaľ ide o dávky v nezamestnanosti:

V prípade sčítania dávok v nezamestnanosti členské štáty vyjadrili rozdielne názory, pričom tesná väčšina uprednostnila zachovanie *status quo* a ostatné sa zastali sčítania až po jednom alebo troch mesiacoch práce. Sociálni partneri podľa všetkého preferovali *status quo*. Pri verejnej konzultácii v roku 2015 sa tretina respondentov domnievala, že súčasné pravidlá by sa mali zmeniť.

Pokiaľ ide o export dávok v nezamestnanosti, členské štáty vyjadrili rozdielne názory: niektoré podporili súčasné ustanovenia, zatiaľ čo iné podporili právo exportu aspoň na šesť mesiacov. Organizácie zamestnávateľov podporili súčasné ustanovenia, zatiaľ čo odborové zväzy a mimovládne organizácie podporili možnosť práva exportu aspoň na šesť mesiacov. Počas verejných konzultácií realizovaných v roku 2012 sa väčšina respondentov vyjadrila v prospech predĺženia lehoty na export dávok v nezamestnanosti.

A napokon, čo sa týka koordinácie dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov a iných migrujúcich pracovníkov, členské štáty buď uprednostňovali *status quo*, alebo boli za poskytovanie dávok v nezamestnanosti pre všetkých pracovníkov zo strany štátu, v ktorom naposledy vykonávali činnosť. Z verejnej konzultácie v roku 2012 vyplynulo aj množstvo rozličných názorov na túto tému u jednotlivcov a rôznych zainteresovaných strán.

Pokiaľ ide o export rodinných dávok, nezanedbateľná menšina delegácií členských štátov favorizovala inú koordináciu dávok, ktoré majú nahradiť príjem počas dôb starostlivosti o dieťa. Väčšina mimovládnych organizácií podporila *status quo*. Pri verejnej konzultácii v roku 2015 sa štvrtina respondentov domnievala, že súčasné pravidlá by sa mali zmeniť.

Vďaka rôznorodosti názorov vyjadrených v reakciách získala Komisia komplexný prehľad fungovania súčasnej koordinácie sociálneho zabezpečenia vrátane vnímaných problémov, možných riešení a úrovne podpory pre tieto riešenia. Výsledky verejných konzultácií sú dostupné na portáli Your Voice in Europe¹⁶. Podrobné informácie o názoroch zainteresovaných strán sú uvedené v správe o posúdení vplyvu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Pri príprave tohto návrhu sa viedli rozsiahle konzultácie s odborníkmi v rámci Komisie, ako aj s externými odborníkmi. Boli zohľadnené štúdie a správy siete právnych odborníkov trESS¹⁷, siete právnych odborníkov na mobilitu v rámci EÚ (FreSsco), siete štatistických odborníkov na mobilitu v rámci EÚ, podporná štúdia Deloitte Consulting o posúdení vplyvu, dodatočná analýza výskumného inštitútu pre prácu a spoločnosť KU Leuven (HIVA) a konzorcium Fondazione Giacomo Brodolini, COWI a Warwického inštitútu pre výskum zamestnanosti. Podrobné informácie o konzultáciách s odborníkmi sú uvedené v správe o posúdení vplyvu. Návrh okrem toho vychádza z činnosti skupiny *ad hoc* zloženej z národných expertov z vnútroštátnych orgánov členských štátov vytvorenej v rámci správnej komisie, ktorá vypracovala niekoľko odporúčaní o pravidlách na určenie uplatniteľných právnych predpisov, najmä pokiaľ ide o vyslaných pracovníkov a osoby, ktoré pracujú v dvoch alebo viacerých členských štátoch.

- **Posúdenie vplyvu**

V súlade s politikou lepšej právnej regulácie Komisia vykonala posúdenie vplyvu potenciálnych politických možností, v ktorom zhodnotila ich hospodársku, sociálnu, regulačnú a celkovú efektívnosť a súlad so širšími cieľmi EÚ¹⁸. Toto úsilie sa opieralo o štruktúrovanú konzultáciu s útvarmi Komisie prostredníctvom medziútvarevej riadiacej skupiny¹⁹.

Koordinačné pravidlá sú priamo určené členským štátom a ich inštitúciám sociálneho zabezpečenia. Malé a stredné podniky (MSP) nie sú týmto návrhom priamo dotknuté. Nepredpokladá sa nijaký pozitívny ani negatívny vplyv na životné prostredie.

Pokiaľ ide o digitálny vplyv, návrh je plne v súlade s „érou internetu“. Elektronická výmena údajov medzi vnútroštátnymi orgánmi v oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia sa bude realizovať prostredníctvom projektu elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) (úplná implementácia sa predpokladá v polovici roka 2019).

Pokiaľ ide o prístup ekonomicky neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb k sociálnym dávkam, uprednostňuje sa možnosť zmeniť súčasné ustanovenia o rovnakom zaobchádzaní nariadenia (ES) č. 883/2004 a uviesť odkaz na obmedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS²⁰ (ďalej len „smernica 2004/38/ES“), a pritom vziať do úvahy judikatúru Súdneho dvora. To sa uprednostňuje v porovnaní s legislatívnymi alternatívami (umožniť takúto výnimku v prípade osobitných nepríspevkových peňažných dávok v článku 70 nariadenia (ES) č. 883/2004, prípadne odstrániť osobitné nepríspevkové peňažné dávky poskytujúce príjem na základné životné potreby z tohto nariadenia) a s nelegislatívnymi alternatívami (objasniť pravidlá v oznámení). Týmto návrhom sa kodifikujú terajšie právne predpisy EÚ

17 Správa expertnej siete trESS 2010, Analýza vybraných koncepcií regulačného rámca a praktické dôsledky pre koordináciu sociálneho zabezpečenia; správa odbornej skupiny trESS 2011, Koordinácia dávok dlhodobej starostlivosti – súčasnosť a perspektívy; analytická štúdia z roku 2012 o právnom posúdení vplyvu revízie nariadenia 883/2004 o koordinácii dávok dlhodobej starostlivosti a správa odbornej skupiny trESS 2012 o koordinácii dávok v nezamestnanosti (všetky správy sú dostupné na www.tress-network.org).

18 SWD(2016) 460.

19 Zúčastnili sa tieto útvary: GR CNECT; GR ECFIN; GR ENER; GR ESTAT; GR FISMA; GR GROW; GR HOME; GR JUST; Právny servis; GR MOVE; GR NEAR; GR REGIO; GR RTD; GR SANTE, Generálny sekretariát; GR TAXUD, GR TRADE.

20 Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

tak, ako ich vykladá Súdny dvor, a preto budú mať minimálny hospodársky vplyv alebo vplyv na sociálne práva v porovnaní so základným scenárom. Môžu sa však znížiť regulačné náklady tým, že sa poskytne lepší prehľad o súčasnom stave práva Únie.

Návrh stanovuje jednotný režim pre dávky dlhodobej starostlivosti zavedením samostatnej kapitoly o koordinácii týchto dávok v súlade s existujúcimi ustanoveniami o nemocenských dávkach, ako aj vymedzením dávok dlhodobej starostlivosti, a zároveň stanovuje zoznam vnútroštátnych dávok. To sa uprednostnilo pred alternatívami, v prípade ktorých by členský štát bydliska poskytoval všetky dávky dlhodobej starostlivosti, ktoré by následne hradil príslušný členský štát (s príspevkom príslušného štátu alebo bez neho). Uprednostňovaná možnosť predstavuje jasný právny základ pre existujúce pravidlá, čo prispieva k transparentnosti a stabilite systému. Objasnenie bude prínosné pre občanov a inštitúcie a dôjde k zvýšeniu sociálnej ochrany. Uprednostňovaná možnosť nebude mať v porovnaní so základným scenárom významný hospodársky dosah ani vysoké implementačné náklady.

V súvislosti s koordináciou dávok v nezamestnanosti:

Uprednostňovanou možnosťou pre sčítanie dávok v nezamestnanosti je vyžadovanie minimálneho kvalifikačného obdobia troch mesiacov poistenia v členskom štáte poslednej činnosti pred možnosťou nárokovať si sčítanie uplynulých dôb poistenia (pričom členský štát predchádzajúcej činnosti bude musieť poskytovať dávky, ak táto podmienka nie je splnená). To sa uprednostňuje pred alternatívami umožňujúcimi sčítanie iba po jednom dni alebo mesiaci poistenia alebo zarátanie referenčného príjmu z členského štátu predchádzajúcej činnosti do výpočtu dávok v nezamestnanosti už po jednom alebo troch mesiacoch činnosti v príslušnom členskom štáte. Pri využití uvedenej uprednostňovanej možnosti sa odhaduje zabezpečenie silnejšieho prepojenia medzi inštitúciami, ktoré sú zodpovedné za poskytovanie dávok v nezamestnanosti, a možné úspory vo výške 41 milióna EUR, hoci s rozličným rozdelením nákladov medzi členskými štátmi. Regulačné náklady by nemali byť významne ovplyvnené.

Pokiaľ ide o export dávok v nezamestnanosti, uprednostňuje sa možnosť predĺžiť minimálne obdobie na export dávok v nezamestnanosti z troch na šesť mesiacov, pričom sa poskytne aj možnosť exportu dávok počas celého obdobia nároku. Táto možnosť sa skombinuje s posilneným mechanizmom spolupráce na podporu uchádzačov o zamestnanie pri hľadaní práce, čím sa zvýši pravdepodobnosť ich opätovného začlenenia na trh práce. To sa uprednostňuje pred alternatívou udelenia práva na export dávok v nezamestnanosti počas celého obdobia nároku. Uprednostňovaná možnosť neprinesie významný hospodársky vplyv ani vysoké implementačné náklady v porovnaní so základným scenárom, keďže od príslušného členského štátu sa vyžaduje export len tých dávok, na ktoré už existuje nárok.

V súvislosti s koordináciou dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov a iných migrujúcich pracovníkov, uprednostňovanou možnosťou je ustanoviť členský štát posledného zamestnania zodpovedným za vyplácanie dávok v nezamestnanosti, ak v ňom cezhraničný pracovník pracoval aspoň 12 mesiacov, a inak pripísať zodpovednosť príslušnému členskému štátu bydliska. Súčasný postup preplácania sa teda zruší. Táto možnosť sa uprednostňuje pred zvažovanými alternatívami, ktoré spočívali buď v poskytnutí voľby pre cezhraničných pracovníkov, kde žiadať o dávky v nezamestnanosti, alebo ustanovení členského štátu posledného zamestnania zodpovedným za vyplácanie dávok v nezamestnanosti vo všetkých prípadoch. Odhaduje sa, že táto možnosť zvýši hospodárske náklady zo 416 miliónov na 442 miliónov EUR, ale tiež zníži regulačné náklady z 9,9 milióna EUR na 3,7 milióna EUR.

Pokiaľ ide o koordináciu príspevkov na starostlivosť o dieťa určených na kompenzáciu za stratu príjmu rodičov počas dôb starostlivosti o dieťa, uprednostňuje sa možnosť zmeniť

súčasné koordinačné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa príspevky na starostlivosť o dieťa považovali za individuálne a osobné práva, a aby sa sekundárnemu príslušnému členskému štátu poskytlo voliteľné právo štátu platiť dávku v plnej výške. Tak sa umožní členským štátom, ktoré aktívne podporujú rozdelenie rodičovských povinností, aby odstránili potenciálne demotivačné finančné faktory, ktoré bránia obom rodičom vybrať si rodičovskú dovolenku v rovnakom čase. Táto možnosť sa uprednostnila pred zvažovanými alternatívami uložiť sekundárnemu príslušnému členskému štátu záväznú povinnosť odchýliť sa od pravidiel proti súbehu buď vo vzťahu ku všetkým príspevkom na starostlivosť o dieťa, alebo len vo vzťahu k príspevkom na starostlivosť o dieťa súvisiacim s mzdou. Maximálnym hospodárskym vplyvom uprednostňovanej možnosti by bolo zvýšenie hospodárskych nákladov pre sekundárny príslušný členský štát v rozsahu od 58 do 84 %, hoci v praxi to bude pravdepodobne menej, keďže nie všetky členské štáty sa rozhodnú výnimku uplatňovať. Očakáva sa, že vplyv na sociálne práva jednotlivcov v dôsledku zmeny individuálnych a osobných práv bude minimálny vzhľadom na nízku úroveň dodržiavania požiadavky uznávať odvodené práva na príspevky na starostlivosť o dieťa.

K tomuto návrhu je priložená správa o posúdení vplyvu [SWD(2016 460)], ktorú preskúmal Výbor pre kontrolu regulácie a ku ktorej vydal 21. januára 2016 pozitívne stanovisko. Všetky odporúčania Výboru pre kontrolu regulácie boli zohľadnené v konečnom znení správy o posúdení vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ. Možný vplyv na vnútroštátne rozpočty bol uvedený vyššie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia v súlade s usmerneniami k lepšej právnej regulácii predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru do piatich rokov po dátume začiatku uplatňovania zmenených nariadení, a potom najneskôr každých päť rokov hodnotiacu správu o uplatňovaní nového nástroja.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Tento oddiel obsahuje podrobnejšie vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu na zmenu nariadenia (ES) č. 883/2004 (ďalej len „základné nariadenie“) a nariadenia (ES) č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“).

Článok 1

Článok 1 sa týka zmien základného nariadenia.

1. Odôvodnenie 2 sa mení tak, aby odkazovalo na právo voľného pohybu pre všetkých občanov EÚ podľa práva EÚ.
2. Odôvodnenie 5 sa mení tak, aby odkazovalo na obmedzenia týkajúce sa prístupu k sociálnym dávkam pre ekonomicky neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb, ktoré sú zahrnuté v smernici 2004/38/ES.
3. Vkladá sa odôvodnenie 5a, aby sa objasnilo, že uplatňovanie smernice 2004/38/ES vo vzťahu k nariadeniam bolo objasnené judikatúrou Súdneho dvora vo veciach C-140/12, Brey, EU:C:2013:565, C-333/13, Dano, EU:C:2014:2358) a C-308/14, Komisia/Spojené kráľovstvo, EU:C:2016:436.

4. Vkladá sa odôvodnenie 5b, aby sa objasnilo, že pri posúdení splnenia povinnosti mať komplexné zdravotné poistenie, ako je stanovené v smernici 2004/38/ES, by členské štáty mali zabezpečiť, aby bolo možné pre neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb túto požiadavku splniť.
5. Vkladá sa odôvodnenie 5c, aby sa spresnilo, že obmedzenia práv na rovnaké zaobchádzanie pre ekonomicky neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb, ktoré sú zahrnuté v smernici 2004/38/ES, neprevažuje nad základnými právami takýchto osôb uznanými v Charte základných práv Európskej únie.
6. Odôvodnenie 24 sa mení tak, aby obsahovalo odkaz na novú kapitolu o dávkach dlhodobej starostlivosti.
7. Vkladá sa odôvodnenie 35a s cieľom vysvetliť, že rodinné dávky, ktorých cieľom je nahradiť príjem počas dôb starostlivosti o dieťa, sú osobitnou kategóriou rodinnej dávky a majú sa považovať za individuálne a osobné právo za predpokladu, že predmetná dávka je uvedená v časti 1 prílohy XIII k základnému nariadeniu. To znamená, že príslušný členský štát nie je povinný priznať odvodené práva vo vzťahu k takejto dávke rodinným príslušníkom poistenca. Členské štáty so sekundárnou príslušnosťou sa môžu rozhodnúť neuplatniť pravidlá o zamedzení súbehu podľa článku 68 ods. 2 základného nariadenia a priznávať tieto dávky oprávnenej osobe v plnej výške. Ak sa členský štát rozhodne udeliť výnimku, mal by byť uvedený v časti 2 prílohy XIII a výnimka sa musí uplatňovať konzistentne na všetky oprávnené osoby.
8. Odôvodnenie 39a sa týka relevantných nástrojov EÚ na ochranu údajov.
9. Vkladá sa odôvodnenie 46, aby sa uviedol odkaz na delegovanú právomoc udelenú Komisii, ktorá jej umožňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ na zmenu všetkých príloh k základnému a vykonávaciemu nariadeniu. Tieto prílohy obsahujú osobitné položky pre jednotlivé krajiny, ktoré odzrkadľujú rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami členských štátov.
10. Vkladá sa odôvodnenie 47 s cieľom zdôrazniť, že základné nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie a musí sa uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami.
11. Vkladá sa odôvodnenie 48, aby sa objasnilo, že nič v základnom nariadení neobmedzuje nezávislé práva a povinnosti uznané v Európskom dohovore o ľudských právach.
12. Mení sa článok 1 s cieľom zohľadniť novú navrhovanú kapitolu 1a o dávkach dlhodobej starostlivosti. To zahŕňa vymedzenie pojmu dávok dlhodobej starostlivosti v písmene d), v ktorom sa špecifikujú základné prvky týchto dávok. Táto definícia zohľadňuje analýzu siete trESS²¹ a odráža judikatúru Súdneho dvora²² a je v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.
13. Mení sa článok 3 ods. 1 s cieľom zahrnúť dávky dlhodobej starostlivosti ako samostatnú oblasť sociálneho zabezpečenia.
14. V článku 4 sa stanovuje, že pokiaľ ide o prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia ekonomicky neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb, zásada

21 Správa expertnej siete trESS 2011, Coordination of long-term care benefits-current situation and future prospects (http://www.tress-network.org/tress2012/EUROPEAN%20RESOURCES/EUROPEANREPORT/trESSIII_ThinkTankReport-LTC_20111026FINAL_amendmentsEC-FINAL.pdf).

22 Vec C-160/96, Molenaar, EU:C:1998:84; vec C-215/99, Jauch EU:C:2001:139; veci C-502/01 a C-31/02 Gaumain-Cerri a Barth EU:C:2004:413.

rovnosti zaobchádzania v hostiteľskom členskom štáte môže podliehať povinnosti mať legálny pobyt podľa smernice 2004/38/ES. Na účely tohto ustanovenia s výnimkou prístupu k sociálnej pomoci v zmysle smernice 2004/38/ES ekonomicky neaktívny občan EÚ využívajúci právo na voľný pohyb nezahŕňa uchádzača o zamestnanie využívajúceho právo na voľný pohyb, ktorý má v súlade s článkom 45 ZFEÚ²³ právo na pobyt v hostiteľskom členskom štáte, v ktorom si hľadá zamestnanie.

15. Mení sa článok 11 v bode 2, aby sa zohľadnilo nové vymedzenie pojmu dávok dlhodobej starostlivosti. Aktualizuje sa aj odsek 5, aby vymedzenie pojmu „domáca základňa“ zodpovedalo novému vymedzeniu v podčasti FTL bode 14 prílohy III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a ktoré bolo zmenené nariadením Komisie (EÚ) č. 83/2014 z 29. januára 2014²⁴.
16. Bol zmenený článok 12 s cieľom objasniť, že pojem „vyslaný pracovník“ nadobúda význam uvedený v smernici 96/71/ES. Toto objasnenie však nemení osobnostný rozsah pôsobnosti tohto článku, ale len zosúladzuje pojmy použité v uvedených právnych textoch. V zmenách sa takisto uvádza, že existujúci zákaz nahradenia obsiahnutý v článku 12 ods. 1 by sa mal vzťahovať aj na samostatne zárobkovo činné osoby.
17. Vkladá sa článok 13 ods. 4 písm. a) s cieľom poskytnúť jasnú kolíznú normu v prípade, ak osoba zároveň poberá dávky v nezamestnanosti z jedného členského štátu, kým je zamestnaná v inom členskom štáte. Poskytuje zákonný základ pre zásady odporúčania U1 správnej komisie²⁵.
18. Mení sa článok 32 s cieľom stanoviť jasné pravidlá prednosti, pokiaľ ide o odvodené práva rodinného príslušníka v prípadoch, keď došlo k súbehu nároku na vecné dávky nemocenského poistenia podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu.
19. Vypúšťa sa článok 34 s cieľom zohľadniť novú navrhovanú kapitolu 1a o dávkach dlhodobej starostlivosti.
20. Vkladá sa kapitola 1a s cieľom zaviesť samostatnú kapitolu o koordinácii dávok dlhodobej starostlivosti.

V článku 35a sa stanovujú všeobecné ustanovenia o koordinácii dávok dlhodobej starostlivosti v súlade s pravidlami pre nemocenské dávky.

Odsek 1 odkazuje na príslušné ustanovenia hlavy III kapitoly 1 základného nariadenia.

V odseku 2 sa stanovuje, že správna komisia musí uviesť všetky dávky dlhodobej starostlivosti v platnosti podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Odsek 3 stanovuje odchýlku od koordinácie peňažných dávok dlhodobej starostlivosti podľa novej kapitoly tým, že umožňuje členským štátom koordinovať dávky podľa ostatných kapitol hlavy III základného nariadenia. Zoznam takýchto dávok sa bude uvádzať v prílohe XII.

23 Vec C-282/89, Antonissen, EU:C:1991:80. Pozri tiež vec C-67/14, Alimanovic, EU:C:2015:597, bod 57.

24 Ú. v. EÚ L 28, 31.1.2014, s. 17.

25 Odporúčanie č. U1 z 12. júna 2009 týkajúce sa právnych predpisov vzťahujúcich sa na nezamestnané osoby, ktoré vykonávajú v inom členskom štáte, ako je štát miesta bydliska, profesionálnu alebo obchodnú činnosť na čiastočný úväzok, Ú. v. EÚ C 106, 24.4.2010, s. 49.

Existujúce ustanovenia proti súbehu dávok dlhodobej starostlivosti v súčasnom znení článku 34 sú zahrnuté v novom článku 35b, s výnimkou odseku 2, ktorý je obsiahnutý v novom článku 35a ods. 2.

V článku 35c sa stanovujú pravidlá náhrad za dávky dlhodobej starostlivosti medzi inštitúciami. Podľa odseku 1 sa článok 35 uplatňuje na dávky dlhodobej starostlivosti. Odsek 2 stanovuje subsidiárnu právomoc na úhradu zo strany nemocenských poisťovacích inštitúcií, ak neexistujú žiadne špecifické predpisy o vecných dávkach dlhodobej starostlivosti. Odráža to logiku článku 40 ods. 2 o dávkach v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania.

21. Mení sa článok 50 ods. 2 s cieľom odstrániť zbytočný odkaz na článok 52 ods. 1 písm. a), keďže doby poistenia ukončené v iných členských štátoch sa nezohľadňujú pri výpočte nezávislých dávok podľa článku 52 ods. 1 písm. a).
22. Článok 61 sa mení s cieľom vypustiť osobitné ustanovenia pre sčítanie uvedené v súčasnom odseku 1. Namiesto toho sa budú uplatňovať všeobecné ustanovenia článku 6, aby v prípade potreby doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti ukončené v predchádzajúcom členskom štáte zohľadnil členský štát poslednej činnosti za predpokladu, že posledné doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti boli ukončené v danom členskom štáte a trvali najmenej tri mesiace.
23. Bol zmenený článok 64 s cieľom predĺžiť minimálne obdobie, na ktoré uchádzači o zamestnanie, ktorí si hľadajú zamestnanie v inom členskom štáte, môžu požiadať o export dávok v nezamestnanosti, z troch na šesť mesiacov (alebo zostávajúcu časť obdobia nároku, ak je kratšia ako šesť mesiacov). Členské štáty môžu predĺžiť toto obdobie šiestich mesiacov na celé obdobie nároku na dávky v nezamestnanosti v príslušnom členskom štáte.
24. Článok 61 sa dopĺňa novým článkom 64a. V uvedenom článku sa stanovuje, že nezamestnané osoby, ktoré si presunú bydlisko do iného členského štátu a prídu o zamestnanie v tomto členskom štáte po období kratšom než tri mesiace poistenej práce, môžu požiadať o export peňažných dávok v nezamestnanosti z členského štátu predchádzajúceho poistenia. V takom prípade sa musia zaevidovať v službách zamestnanosti členského štátu, v ktorom naposledy vykonávali činnosť, a musia spĺňať povinnosti žiadateľov o dávky v nezamestnanosti podľa právnych predpisov daného členského štátu.
25. Mení sa článok 65 s cieľom zaviesť nové ustanovenia týkajúce sa vyplácania dávok v nezamestnanosti pre cezhraničných pracovníkov a iných migrujúcich pracovníkov, ktorí mali počas svojho posledného zamestnania bydlisko mimo príslušného členského štátu.

V odseku 1 sa stanovuje, že s takýmito osobami sa má zaobchádzať tak, ako keby mali bydlisko v príslušnom členskom štáte.

V odseku 2 sa stanovuje, že osoby, ktoré v príslušnom členskom štáte pracovali menej ako 12 mesiacov, budú poberať dávky od štátu bydliska. Pracovník, ktorý má nárok na dávky v nezamestnanosti podľa vnútroštátnych právnych predpisov príslušného členského štátu bez toho, aby sa opieral o zásadu sčítania podľa článku 6, sa však môže rozhodnúť, že bude poberať dávky v nezamestnanosti z daného členského štátu.

Odsekom 3 sa zavádza výnimka z obvyklej povinnosti podľa článku 64 ods. 1 písm. a) vzťahujúcej sa na nezamestnanú osobu, ktorá má záujem o export dávok v

nezamestnanosti, zaevidovať sa v službách zamestnanosti príslušného členského štátu počas najmenej štyroch týždňov. Táto výnimka sa uplatňuje v prípade úplne nezamestnanej osoby, ktorá si hľadá prácu v členskom štáte bydliska a uplatňuje sa na celé obdobie nároku na dávky v nezamestnanosti. Odsek 4 poskytuje týmto osobám možnosť zaevidovať sa na úrade práce buď v členskom štáte pobytu, alebo v členskom štáte predchádzajúcej činnosti.

V odseku 5 sa objasňuje, že odseky 2 až 4 sa nevzťahujú na osobu, ktorá je čiastočne alebo prerušovane nezamestnaná. Takéto osoby majú nárok na dávky v nezamestnanosti iba v členskom štáte predchádzajúcej činnosti.

26. Vkladá sa článok 68b s cieľom zaviesť osobitné ustanovenia pre koordináciu rodinných dávok určených ako náhrada príjmu počas dôb starostlivosti o dieťa, ktoré sú uvedené v časti I novovytvorenej prílohy XIII. Stanovuje sa v ňom, že tieto dávky sa majú považovať za individuálne a osobné právo a nie za dávku pre rodinu ako celok. Členské štáty so sekundárnou príslušnosťou sa môžu rozhodnúť neuplatniť pravidlá o zamedzení súbehu podľa článku 68 ods. 2 základného nariadenia a priznávať tieto dávky oprávnenej osobe v plnej výške. Tieto členské štáty sa uvedú v časti II prílohy XIII.
27. Vkladá sa nový článok 75a, aby sa zdôraznila existujúca povinnosť príslušných inštitúcií, uvedená v článku 89 ods. 3 vykonávacieho nariadenia, ktorá spočíva v uistení sa o tom, či ich inštitúcie poznajú a dodržiavajú svoje koordinačné záväzky vrátane rozhodnutí správnej komisie. Taktiež zavádza povinnosť podporovať spoluprácu medzi príslušnými inštitúciami a inšpektorátmi práce na vnútroštátnej úrovni.
28. Vkladá sa článok 76a s cieľom splnomocniť Európsku komisiu prijímať vykonávacie akty v súlade s článkom 291 ZFEÚ; spresňujú sa v ňom postupy, ktoré sa majú dodržiavať na účely zabezpečenia jednotných podmienok uplatňovania osobitných pravidiel uvedených v článkoch 12 a 13 základného nariadenia pre vyslaných pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby a pre osoby, ktoré vykonávajú činnosť v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch. Týmto opatreniami sa musia stanoviť štandardné postupy, ako sa majú vydávať a rušiť PDA1 osvedčujúce právne predpisy, ktoré sa uplatňujú na osoby v uvedených situáciách, prípadne proti nim namietat'.
29. Vkladá sa článok 87b s cieľom špecifikovať prechodné ustanovenia týkajúce sa zmien zavedených týmto nariadením. Prechodné ustanovenia sú štandardné, s výnimkou odseku 4, ktorým sa zavádzajú osobitné prechodné ustanovenia o koordinácii dávok v nezamestnanosti pre bývalých cezhraničných pracovníkov. Stanovuje sa v ňom, že na tieto dávky udelené osobám pred nadobudnutím účinnosti nových ustanovení sa budú aj naďalej uplatňovať existujúce ustanovenia.
30. Článok 88 sa nahrádza novými článkami 88 a 88a, pokiaľ ide o postup aktualizácie príloh k nariadeniam. Tieto prílohy obsahujú osobitné položky pre jednotlivé krajiny, ktoré odzrkadľujú rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami členských štátov. Cieľom tejto zmeny je rozšíriť existujúce právomoci stanovené v článku 92 vykonávacieho nariadenia, aby sa Európskej komisii umožnilo prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na zmenu všetkých príloh k základnému nariadeniu. Rýchlejší postup zmeny príloh s cieľom zohľadniť zmeny na vnútroštátnej úrovni zaručí väčšiu transparentnosť a právnu istotu pre zainteresované strany a lepšiu ochranu občanov. V súlade s medziinštitucionálnou

dohodou o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016²⁶ by Európska komisia uskutočňovala náležité konzultácie počas prípravných prác na odbornej úrovni.

Článok 2

Článok 2 sa týka zmien vykonávacieho nariadenia.

1. Vkladá sa nové odôvodnenie 18a, aby sa uviedol odkaz na osobitný postup, ktorý sa uplatní, ak členský štát nedokáže oznámiť priemerné ročné náklady na osobu v každej vekovej kategórii za určitý referenčný rok na účely úhrady nákladov na vecné dávky na základe pevne stanovených súm.
2. Mení sa odôvodnenie 19 s cieľom aktualizovať odkaz na smernicu 2008/55/ES z 26. mája 2008 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení, ktorá bola medzičasom nahradená smernicou 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení²⁷.
3. Vkladajú sa nové odôvodnenia 25 a 26 s odkazmi na nové ustanovenia na boj proti podvodom a omylom v súlade so zásadami EÚ v oblasti ochrany údajov.
4. Mení sa článok 1 tak, aby zahŕňal nové vymedzenie pojmu „podvod“ vzhľadom na nové ustanovenie v článku 5 ods. 2. Zakladá sa na vymedzení používnom v oznámení „Voľný pohyb občanov EÚ a ich rodín: päť opatrení, ktoré môžu priniesť zmenu“²⁸.
5. Mení sa článok 2 s cieľom zahrnúť tolerantný základ pre členské štáty, aby si pravidelne vymieňali osobné údaje osôb, na ktoré sa vzťahujú nariadenia, na uľahčenie identifikácie akéhokoľvek podvodu alebo chyby pri náležitom uplatňovaní právnych predpisov. Na prenosy údajov na základe tohto ustanovenia sa vzťahujú povinnosti uvedené v článku 77 základného nariadenia, v ktorom sa údaje zasielajú v súlade s ustanoveniami Únie o ochrane fyzických osôb, pokiaľ ide o spracovanie a voľný pohyb osobných údajov.
6. Mení sa článok 3 ods. 3 s cieľom stanoviť práva dotknutej osoby v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane údajov a tiež sa v ňom stanovuje, že dotknutá osoba môže požiadať, aby žiadosti dotknutej osoby o spracovaní osobných údajov podľa tohto nariadenia koordinoval príslušný orgán členského štátu bydliska.
7. Mení sa článok 5 s cieľom stanoviť, že deklaratórny doklad vydaný inštitúciou je platný len v prípade uvedenia všetkých povinných informácií.
Vydávajúca inštitúcia je na požiadanie povinná preskúmať dôvody na vydanie dokumentu a v prípade potreby opraviť alebo stiahnuť dokument do 25 pracovných dní. V prípade podvodu, ktorého sa dopustil žiadateľ, má zrušenie dokumentu retroaktívny účinok.
Okrem toho vydávajúca inštitúcia postúpi žiadajúcej inštitúcii všetky dostupné dôkazy, na ktorých založila svoje rozhodnutie, do 25 pracovných dní alebo dvoch pracovných dní v prípade preukázateľnej naliehavosti.
8. Mení sa článok 14 ods. 1 s cieľom zosúladiť ho so zmenami zavedenými v článku 12 ods. 1 základného nariadenia. Okrem toho sa v ňom uvádza, že požiadavka, aby sa na vyslaného a detašovaného pracovníka predtým vzťahoval systém sociálneho

26 COM(2015) 216 final.

27 Ú. v. EÚ L84 z 31.3.2010.

28 COM(2013) 837 final.

zabezpečenia vysielajúceho členského štátu, si nevyžaduje, aby sa naňho vzťahoval systém sociálneho zabezpečenia toho istého členského štátu, v ktorom je usadený jeho zamestnávateľ.

9. Článok 14 ods. 5 písm. a) objasňuje, že článok 13 ods. 1 písm. b) bod i) základného nariadenia, v ktorom sa stanovuje, že zamestnanec podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom má zamestnávateľ alebo podnik registrované sídlo alebo miesto podnikania, sa uplatňuje, len ak daný zamestnávateľ alebo podnik zvyčajne vykonáva svoje podstatné činnosti v danom členskom štáte. Ak to tak nie je, na zamestnanca sa vzťahujú právne predpisy členského štátu, v ktorom má zamestnávateľ alebo podnik hlavné činnosti alebo centrum záujmu. Toto posúdenie sa vykoná v súlade s kritériami stanovenými v článku 14 ods. 9 a 10 vykonávacieho nariadenia. Vypúšťa sa druhý pododsek odseku 5a, pretože je zbytočný vzhľadom na zmeny článku 11 ods. 5 základného nariadenia.
10. Vkladá sa článok 14 ods. 12 s cieľom poskytnúť kolízne ustanovenie na riešenie situácií, keď osoba s bydliskom v tretej krajine mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v dvoch alebo viacerých členských štátoch, pričom je krytá právnymi predpismi v oblasti sociálneho zabezpečenia jedného z týchto štátov. Touto zmenou sa stanovuje, že takáto osoba bude podliehať iba právnym predpisom v oblasti sociálneho zabezpečenia členského štátu, v ktorom je registrované sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo zamestnávateľa, prípadne centrum záujmu jeho činností.
11. Mení sa článok 15 ods. 2 s cieľom stanoviť vydávanie prenosného dokumentu A1 („PDA1“) v prípade členov letovej posádky a palubných sprievodcov podľa článku 11 ods. 5 základného nariadenia.
12. Mení sa článok 16 s cieľom zefektívniť postup určovania uplatniteľných právnych predpisov v prípade zamestnania v dvoch alebo viacerých členských štátoch. V odsekoch 1 a 5 sa stanovuje, že zamestnávateľ môže začať konanie v mene svojich zamestnancov a že musí byť informovaný o rozhodnutí, ktoré právne predpisy sociálneho zabezpečenia sa uplatňujú. Zmeny odseku 2 stanovujú, že o tomto rozhodnutí musí byť informovaná aj inštitúcia členského štátu, v ktorom sa nachádza zamestnávateľ. Zmena odseku 3 stanovuje, že súčasný postup, ktorý najprv zahŕňa predbežné určenie, ktoré sa stane definitívnym len vtedy, keď nijaká iná príslušná inštitúcia nespochybní toto rozhodnutie do dvoch mesiacov, sa obmedzuje na tie situácie, keď inštitúcia miesta bydliska určí, že sa uplatňujú právne predpisy iného členského štátu.
13. Mení sa článok 19 s cieľom stanoviť, že príslušné inštitúcie majú povinnosť overiť príslušné informácie pred vydaním PD A1 na určenie právnych predpisov uplatniteľných na jeho držiteľa. Je to v súlade s judikatúrou Súdneho dvora²⁹. Tiež sa v ňom stanovuje, že inštitúcie sociálneho zabezpečenia a inšpektoráty práce, ako aj daňové a imigračné orgány sú oprávnené priamo si vymieňať informácie týkajúce sa statusu sociálneho zabezpečenia dotknutých osôb na účely zabezpečenia dodržiavania zákonných povinností spojených so zamestnaním, zdravím a bezpečnosťou, imigráciou a zdaňovaním (podrobnosti tejto výmeny sa stanovujú rozhodnutím správnej komisie). Od príslušného orgánu sa vyžaduje, aby dotknutým osobám poskytoval konkrétne a primerané informácie o účeloch, na ktoré sa spracúvajú osobné údaje.

14. Mení sa hlava III kapitola 1 s cieľom rozšíriť jej uplatňovanie na dávky dlhodobej starostlivosti.
15. Mení sa článok 23, článok 24 ods. 3, článok 28 ods. 1, článok 31 a článok 32 s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto články uplatňovali na dávky dlhodobej starostlivosti. Pokiaľ ide o osobitné systémy pre štátnych zamestnancov, tie budú musieť byť uvedené v prílohe 2.
16. Vypúšťa sa článok 43 ods. 3 druhý pododsek, ktorý upravuje situácie, keď vnútroštátne právne predpisy pripisujú dobám dobrovoľného alebo vôlejného poistenia odlišné hodnoty a príslušná inštitúcia nemôže určiť sumu splatnú za príslušné obdobie. Táto úprava je výsledkom preskúmania zo strany správnej komisie, ktorá usúdila, že toto ustanovenie už nie je potrebné.
17. Mení sa článok 55 ods. 4 s cieľom posilniť kontrolný postup uvedený v treťom pododseku tým, že mesačné správy o následných opatreniach sa stávajú povinnými.
18. Mení sa článok 55 ods. 7 s cieľom stanoviť, že súčasné ustanovenia týkajúce sa exportu dávok v nezamestnanosti sa uplatňujú *mutatis mutandis* aj v prípade exportu na základe nového článku 64a základného nariadenia.
19. Vkladá sa nový článok 55a v súlade s článkom 64a základného nariadenia, aby sa zabezpečilo, že príslušná inštitúcia členského štátu predchádzajúceho poistenia dostala všetky potrebné informácie na posúdenie nároku na dávky v nezamestnanosti pre dotknutú osobu.
20. Mení sa článok 56 s cieľom odzrkadliť zmeny článku 65 základného nariadenia.
21. Názov kapitoly I hlavy IV sa mení tak, aby odrážal skutočnosť, že sa daná kapitola vzťahuje aj na náhradu dávok dlhodobej starostlivosti na základe skutočných výdavkov alebo pevne stanovených súm.
22. Mení sa prvá zarážka článku 64 ods. 1 tak, aby sa zlepšila presnosť metodiky na výpočet náhrady na základe pevne stanovených súm medzi členskými štátmi podľa článku 24 ods. 1 a článkov 25 a 26 základného nariadenia, a to uplatnením troch rôznych vekových skupín vo vzťahu k osobám vo veku 65 rokov a viac.
23. Mení sa článok 65 ods. 1 o náhrade vecných dávok na základe pevne stanovených súm s cieľom objasniť, že ak členský štát nemôže oznámiť priemerné ročné náklady za konkrétny rok v stanovenej lehote, správna komisia môže na požiadanie súhlasiť s tým, aby sa použili priemerné ročné náklady za bezprostredne predchádzajúci rok uverejnené v Úradnom vestníku. Táto výnimka nemôže byť udelená na po sebe nasledujúce roky.
24. Vypúšťa sa článok 70 v dôsledku zmien článku 65 základného nariadenia, ktorými sa zrušili pravidlá náhrad za dávky v nezamestnanosti pre bývalých cezhraničných pracovníkov.
25. Mení sa článok 73 ods. 1 a 2 a vkladá sa odsek 3 s cieľom rozšíriť uplatňovanie postupu vzájomného započítavania pri urovnávaní nárokov na prípady spôsobené retroaktívnou zmenou uplatniteľných právnych predpisov. Okrem toho sa vkladá odsek 4 s cieľom zabezpečiť, aby postupu vzájomného započítavania medzi inštitúciami nebránili časové obmedzenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Keďže v článku 82 ods. 1 písm. b) vykonávacieho nariadenia už bolo zavedené päťročné obdobie na účely postupu spätného vymáhania, vkladá sa odsek 5 s cieľom stanoviť, že premlčacia lehota päť rokov sa uplatňuje aj na postup vzájomného započítania podľa tohto článku 73, pričom sa počíta spätne od dátumu,

keď sa začal postup riešenia sporov medzi členskými štátmi uvedený v článku 5 ods. 2 a v článku 6 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

26. Menia sa články 75 až 82 a článok 84 a vkladá sa článok 85a s cieľom aktualizovať postupy spätného vymáhania uvedené v hlave V kapitole III vykonávacieho nariadenia. Existujúce postupy vychádzajú z pravidiel stanovených v smernici 2008/55/ES, ktorá bola medzi časom nahradená smernicou 2010/24/EÚ. Zmenami sa predovšetkým zavádza jednotný nástroj, ktorý sa má používať na vynucovacie opatrenia, ako aj štandardné postupy týkajúce sa žiadostí o vzájomnú pomoc a oznamovanie nástrojov a rozhodnutí týkajúcich sa pohľadávky.
27. Mení sa článok 75 s cieľom poskytnúť právny základ pre členské štáty, aby využívali informácie vymieňané v oblasti pôsobnosti tohto nariadenia, a to aj na účely výpočtu a vymáhania daní a poplatkov, na ktoré sa vzťahuje smernica 2010/24/EÚ. Okrem toho sa ním zaviedol právny základ pre orgány na výmenu informácií bez predchádzajúcej žiadosti vo veciach náhrady príspevkov na sociálne zabezpečenie.
28. Mení sa článok 76 s cieľom obmedziť možnosť členských štátov odmietnuť poskytnutie informácií, ak by to bolo užitočné pri spätnom vymáhaní pohľadávky.
29. Mení sa článok 77 s cieľom zaviesť jednotný formulár oznámenia. Zmena takisto objasňuje, že žiadosť o oznámenie by sa mala zasielať, ak členský štát žiadajúcej strany sám nedokáže poskytnúť oznámenie v súlade s vlastnými pravidlami alebo ak by oznámenie zo strany daného štátu spôsobilo neprimerané ťažkosti.
30. Mení sa článok 78 s cieľom zaviesť výnimky z povinnosti členského štátu poskytovať pomoc pri spätnom vymáhaní pohľadávky v prípadoch, keď je jasné, že neexistujú žiadne vyhliadky úplného vrátenia pomoci alebo ak by konanie spôsobilo neprimerané ťažkosti.
31. Mení sa článok 79 s cieľom zaviesť jednotný nástroj na spätné vymáhanie, ktorý by mohol byť priamo uznaný v inom členskom štáte. Zavedenie jednotného nástroja na vynucovanie vehementne podporili zástupcovia členských štátov v rámci správnej komisie³⁰.
32. Mení sa článok 80 s cieľom objasniť okolnosti, za ktorých môže dožiadaná strana odpočítať vzniknuté náklady od spätne vymoženej pohľadávky.
33. Článok 81 upravuje ustanovenia o sporoch s cieľom zohľadniť zmeny týkajúce sa oznámení a jednotného nástroja na vynucovanie.
34. Mení sa článok 82 s cieľom objasniť premlčacie lehoty, ktoré sa uplatňujú na žiadosti o pomoc týkajúce sa pohľadávok starších ako päť rokov.
35. Mení sa článok 84 s cieľom objasniť, kedy môže členský štát požiadať o pomoc pri uplatňovaní preventívnych opatrení. Ďalej sa v ňom stanovuje, že dokument vyhotovený na predbežné opatrenia v členskom štáte žiadajúcej strany nemôže podliehať úkonom uznania, doplnenia ani nahradenia.
36. Mení sa článok 85 s cieľom zaviesť ustanovenie, ktoré objasňuje povinnosť žiadajúcej strany nahradiť náklady spojené so spätným vymáhaním vzniknuté dožiadanej strane v situáciách, keď tieto náklady nemožno spätne vymôcť od dlžníka ani odpočítať od pohľadávky.

30

Pacolet J. a De Wispelaere F.: Správa o postupoch spätného vymáhania (Network Statistics FMSSFE: 2015) vypracovaná v súlade s povinnosťami podľa článku 86 ods. 3 nariadenia (ES) č. 987/2009.

37. Vkladá sa článok 85a s cieľom umožniť úradníkom žiadajúcej strany účasť v postupe spätného vymáhania v inom členskom štáte, ak je to dohodnuté medzi stranami a v súlade s fungovaním dožiadanej zmluvnej strany.
38. Mení sa článok 87 ods. 6 s cieľom obmedziť výnimku zo zásady bezplatnej vzájomnej správnej spolupráce stanovenej v uvedenom článku, a to zrušením povinnosti náhrady výdavkov na lekárske vyšetrenia a administratívne overovania, ktoré vykonáva inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska, ak uvedená inštitúcia používa zistenia na splnenie povinností podľa vlastných právnych predpisov.
39. Vypúšťa sa článok 89 ods. 3, pretože toto ustanovenie je teraz začlenené do článku 75a základného nariadenia.
40. V dôsledku zmien článku 88 základného nariadenia sa vypúšťa článok 92.
41. Mení sa článok 93 a vkladá sa článok 94a s odkazom na prechodné ustanovenia v článku 87b základného nariadenia a osobitné prechodné ustanovenia pre koordináciu dávok v nezamestnanosti pre bývalých cezhraničných pracovníkov.
42. Mení sa článok 96 s cieľom stanoviť, že na účely plnenia menových prepočtov podľa článku 107 nariadenia Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva³¹, príslušné inštitúcie sa môžu oprieť o prepočítacie menové kurzy uverejnené podľa článku 90 vykonávacieho nariadenia.

Článok 3

V tomto článku sa stanovuje nadobudnutie účinnosti nových ustanovení.

Príloha

1. Príloha obsahuje zmeny súčasných príloh k základnému nariadeniu. Tieto prílohy treba pravidelne aktualizovať, najmä v nadväznosti na zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch.
2. Mení sa príloha I k základnému nariadeniu o výnimkách z koordinácie rodinných dávok, aby sa zohľadnili zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch, pokiaľ ide o preddávky na platby výživného v prípade Slovenska a Švédska a osobitné prídavky pri narodení a osvojení si dieťaťa v prípade Maďarska, Rumunska a Švédska.
3. Mení sa príloha II k základnému nariadeniu o dvojstranných dohovoroch s cieľom vypustiť odkaz na „ŠPANIELSKO – PORTUGALSKO“, ktorého platnosť sa skončila.
4. Mení sa príloha III k základnému nariadeniu v súlade s článkom 87 ods. 10a: vypúšťajú sa položky pre Estónsko, Španielsko, Taliansko, Litvu, Maďarsko a Holandsko, keďže stratili účinnosť 1. mája 2014. Okrem toho sa z prílohy III na vlastnú žiadosť vypúšťajú Chorvátsko, Fínsko a Švédsko.
5. V prílohe IV k základnému nariadeniu sa uvádzajú členské štáty, ktoré poskytujú viac práv pre dôchodcov vracajúcich sa do príslušného štátu. Uvedená príloha sa mení tak, aby zahŕňala Estónsko, Litvu, Maltu, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Fínsko a Spojené kráľovstvo, ktoré si želajú poskytnúť úplný prístup k vecným nemocenským dávkam pre dôchodcov, ktorí sa vracajú na ich územia.

6. Mení sa príloha X k základnému nariadeniu, v ktorej sa uvádza zoznam osobitných nepríspevkových peňažných dávok, aby sa zohľadnili zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Vypúšťajú sa niektoré položky, keďže uvedené dávky už neexistujú (sociálna dávka v Českej republike, dávka pre zdravotne postihnutých dospelých občanov v Estónsku, príspevok na dopravu v Maďarsku a štátny dôchodok a prídavok na výživné v Slovinsku), prípadne boli upravené a sú súčasťou vnútroštátnych právnych predpisov o sociálnej pomoci (podpora príjmu pre dôchodcov v Slovinsku).

Musia sa doplniť novozavedené dávky, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v článku 70 ods. 2 základného nariadenia (príspevok na pohreb v Estónsku, sociálne dávky pre dôchodcov v Rumunsku a mobilitná zložka osobnej nezávislej dávky v Spojenom kráľovstve).

Musia sa aktualizovať dve zo súčasných položiek pre Nemecko a Švédsko, keďže sa zmenili súvisiace vnútroštátne právne predpisy.

7. Treba aktualizovať prílohu XI k základnému nariadeniu, ktorá obsahuje osobitné ustanovenia na uplatňovanie právnych predpisov členských štátov.

Zmenou položky pre Nemecko sa má zabezpečiť, aby sa na osoby, ktoré poberajú dávky počas rodičovskej dovolenky, vzťahoval najpriaznivejší daňový režim.

Zmena položky pre Estónsko zavádza spôsob pomerného výpočtu dávky v invalidite podľa článku 52 ods. 1 písm. b) základného nariadenia, pričom sa uvádza, že obdobia pobytu ukončené v Estónsku sa zohľadňujú od veku 16 rokov do dátumu, keď došlo k invalidite.

Zmenou položky pre Holandsko sa stanovuje, že osoby, ktoré dostávajú „rovnocenný dôchodok“ v súlade s prílohou XI bodom 1 písm. f), a členovia ich rodín, majú na základe rovnocenného dôchodku a následne zákonného starobného dôchodku nárok poberať nemocenské vecné dávky v členskom štáte bydliska na náklady Holandska.

Vkladajú sa dve nové položky pre Českú republiku a Slovensko v súvislosti s vykonávaním dohovoru o sociálnom zabezpečení z 29. októbra 1992 uzavretého po rozdelení Česko-slovenskej federatívnej republiky (už zaradené do prílohy II). Cieľom je zohľadniť osobitosti ich nových doplnkov k dôchodkom, ktoré sa týkajú týchto osobitných historických okolností.

Mali by sa vypustiť prvé dva odseky švédskej položky ako dôsledok rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C-257/10, Bergström, EU:C:2011:839.

Odseky 1, 2 a 4 položky pre Spojené kráľovstvo boli upravené tak, aby odrážali zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

8. Dopĺňa sa nová príloha k základnému nariadeniu, konkrétne príloha XII, ktorá bude obsahovať zoznam dávok dlhodobej starostlivosti koordinovaných podľa kapitoly 1a, ako sa uvádza v článku 35a ods. 3.
9. Dopĺňa sa nová príloha k základnému nariadeniu, konkrétne príloha XIII, ktorá bude obsahovať zoznam peňažných rodinných dávok určených na náhradu príjmu počas dôb starostlivosti o dieťa, ako sa uvádza v článku 68b.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenie (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004

(Text s významom pre EHP a Švajčiarsko)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 48,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru³²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Modernizované postupy koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, ktoré boli stanovené v nariadeniach (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009, sa začali uplatňovať 1. mája 2010.
- (2) Tieto nariadenia boli aktualizované nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 465/2012 z 22. mája 2012 s cieľom doplniť, objasniť a aktualizovať určité ustanovenia v nariadeniach, najmä pokiaľ ide o určenie uplatniteľných právnych predpisov a dávok v nezamestnanosti, a zároveň vykonať technické úpravy odkazov na vnútroštátne právne predpisy v prílohách.
- (3) Z hodnotení a diskusií v rámci Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia vyplynula potreba pokračovať v modernizačnom procese, pokiaľ ide o oblasti dávok dlhodobej starostlivosti, dávok v nezamestnanosti a rodinných dávok.
- (4) Naďalej je nevyhnutné, aby pravidlá koordinácie nezaostávali za vývojom v právnom a spoločenskom kontexte, v ktorom sa uplatňujú, a ďalej uľahčovali uplatňovanie práv občanov pri súčasnom zabezpečení právnej zrozumiteľnosti, spravodlivého a rovného rozdelenia finančnej záťaže medzi dotknutými inštitúciami členských štátov a administratívnej jednoduchosti a vykonateľnosti pravidiel.
- (5) Je potrebné zabezpečiť právnu istotu objasnením možnosti podmieniť prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia pre ekonomicky neaktívnych občanov využívajúcich právo na voľný pohyb v hostiteľskom členskom štáte legálnym právom dotknutého občana na pobyt v uvedenom členskom štáte v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských

štátov³³. Na tieto účely by sa mal ekonomicky neaktívny občan jasne odlišiť od uchádzača o zamestnanie, ktorého právo na pobyt je priznané priamo článkom 45 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- (6) Dávky dlhodobej starostlivosti neboli doteraz výslovne zahrnuté do vecnej pôsobnosti nariadenia (ES) č. 883/2004; namiesto toho boli koordinované ako nemocenské dávky, čo viedlo k právnej neistote tak pre inštitúcie, ako aj osoby, ktoré sa domáhajú dávok dlhodobej starostlivosti. Je potrebné vypracovať v nariadení stabilný právny rámec vhodný na dávky dlhodobej starostlivosti, ktorý by zahŕňal jasné vymedzenie týchto dávok.
- (7) S cieľom zabezpečiť jednoznačnosť pojmov v práve EÚ by sa mal pojem „vyslanie“ používať len v prípade vysielania pracovníkov v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb³⁴. V záujme dosiahnutia konzistentnosti pri zaobchádzaní so zamestnancami a samostatne zárobkovo činnými osobami je navyše potrebné, aby sa osobitné pravidlá na určenie uplatniteľných právnych predpisov v prípade pracovníkov, ktorí sú dočasne vyslaní do iného členského štátu, uplatňovali jednotne tak na zamestnancov, ako na samostatne zárobkovo činné osoby.
- (8) Pravidlá o sčítaní dôb poistenia pri dávkach v nezamestnanosti by sa mali uplatňovať jednotne vo všetkých členských štátoch. S výnimkou cezhraničných pracovníkov uvedených v článku 65 ods. 2 by mali byť pravidlá o sčítaní dôb na účely vzniku nároku na dávky v nezamestnanosti podmienené tým, že poistenec nedávno ukončil aspoň tri mesiace poistenia v danom členskom štáte. Predchádzajúci príslušný členský štát by sa mal stať príslušným pre všetkých poistencov, ktorí nespĺňajú túto podmienku. V tomto prípade by mala mať registrácia v službách zamestnanosti členského štátu posledného poistenia rovnaký účinok ako registrácia v službách zamestnanosti členského štátu, v ktorom bola nezamestnaná osoba predtým poistená.
- (9) Podľa odporúčaní uvedených v správe o občianstve EÚ za rok 2013³⁵ je potrebné predĺžiť minimálnu dĺžku trvania exportu dávok v nezamestnanosti z troch na šesť mesiacov, aby mali nezamestnané osoby migrujúce do iného členského štátu väčšiu šancu nájsť si prácu a opätovne sa začleniť do pracovného trhu, a zároveň aby sa odstránil cezhraničný nesúlاد medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami.
- (10) Je nutné zabezpečiť väčšiu rovnosť pri zaobchádzaní s cezhraničnými a migrujúcimi pracovníkmi, a to tak, že sa zabezpečí, aby cezhraniční pracovníci poberali dávky v nezamestnanosti od členského štátu, v ktorom naposledy vykonávali činnosť, ak v uvedenom členskom štáte pracovali aspoň posledných dvanásť mesiacov.
- (11) Rodinné dávky, ktorých cieľom je nahradiť príjem počas dôb starostlivosti o dieťa, sú navrhnuté podľa právnych predpisov príslušného členského štátu tak, aby uspokojovali jednotlivé osobné potreby rodiča, a preto sa odlišujú od ostatných rodinných dávok, keďže sú určené na kompenzovanie rodiča za stratu príjmu alebo mzdy v období venovanom starostlivosti o dieťa, a nie iba na pomoc so všeobecnými rodinnými výdavkami.
- (12) S cieľom umožniť včasnú aktualizáciu tohto nariadenia podľa vývoja na vnútroštátnej úrovni by sa mala právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie delegovať na Európsku komisiu, pokiaľ ide o zmeny príloh

33 Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

34 Ú. v. ES L 018, 21.1.1997, s. 1.

35 COM(2013) 269 final.

k tomuto nariadeniu a k nariadeniu (ES) č. 987/2009. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác vykonala príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie viedla v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016³⁶. Najmä v záujme rovnakej účasti na príprave delegovaných aktov dostávajú Európsky parlament a Rada všetky dokumenty v rovnakom čase ako odborníci z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa týkajú prípravy delegovaných aktov.

- (13) S cieľom podporiť členské štáty v ich úsilí bojovať proti podvodom a omylom pri uplatňovaní pravidiel koordinácie treba stanoviť ďalší tolerantný právny základ na uľahčenie spracovávanie osobných údajov týkajúcich sa osôb, na ktoré sa uplatňujú nariadenia (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009. To by umožnilo členskému štátu pravidelne porovnávať údaje, ktoré uchovávajú jeho príslušné inštitúcie, s údajmi uchovávanými iným členským štátom, a zistiť tak chyby alebo nezrovnalosti, ktoré si vyžadujú ďalšie preskúmanie.
- (14) S cieľom chrániť práva dotknutých osôb a zároveň uľahčiť spoluprácu členských štátov pri presadzovaní právnych záväzkov, ktorá je v ich legitímnom záujme, je potrebné jasne spresniť okolnosti, za ktorých sa môžu osobné údaje vymieňané podľa týchto nariadení použiť na iné účely ako na sociálne zabezpečenie, a objasniť povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o poskytovanie konkrétnych a primeraných informácií dotknutým osobám.
- (15) V záujme urýchlenia postupu overovania a zrušovania dokumentov v prípade podvodu a omylu (najmä pokiaľ ide o právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré sa vzťahujú na vlastníka) je nutné posilniť spoluprácu a výmenu informácií medzi vystavujúcou inštitúciou a inštitúciou, ktorá požaduje zrušenie. V prípade pochybností o platnosti dokumentu alebo správnosti podporných dôkazov, alebo ak sa rozchádzajú stanoviská členských štátov vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, je v záujme členských štátov a daných osôb, aby príslušné inštitúcie dosiahli v primeranej lehote dohodu.
- (16) Na zabezpečenie účinného a efektívneho fungovania pravidiel koordinácie je potrebné objasniť pravidlá určovania uplatniteľných právnych predpisov pre zamestnancov, ktorí vykonávajú ekonomickú činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, v záujme väčšej rovnosti s podmienkami uplatňujúcimi sa na osoby, ktoré sú vyslané alebo vykonávajú ekonomickú činnosť v jednom členskom štáte. Okrem toho by sa pravidlá vysielania zabezpečujúce pokračovanie platných právnych predpisov mali vzťahovať iba na osoby, ktoré už boli v minulosti prepojené na systém sociálneho zabezpečenia členského štátu pôvodu.
- (17) V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania článkov 12 a 13 nariadenia (ES) č. 883/2004 by sa mali na Európsku komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s článkom 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie³⁷.

36 Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1 – 14.

37 Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

- (18) Ak členský štát nie je schopný v lehote oznámiť priemerné ročné náklady na osobu v každej vekovej kategórii za referenčný rok, treba mu poskytnúť alternatívnu možnosť predložiť pohľadávky za uvedený rok na základe ročných priemerných nákladov (uverejnených v úradnom vestníku) za rok, ktorý mu bezprostredne predchádza. Úhrada výdavkov na vecné dávky na základe pevne stanovených súm by sa mala čo najviac približovať skutočným výdavkom; preto by mala výnimka z oznamovacej povinnosti podliehať schváleniu správnu komisiou a nemala by sa udeľovať druhý rok po sebe.
- (19) Vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora vo veciach C-345/09 van Delft a i., EU:C:2010:610 a C-543/13, EU:C:2015:359 Fischer-Lintjens existuje potreba uľahčiť zmeny so spätnou účinnosťou v platných právnych predpisoch. Preto by sa mal postup vzájomného započítania, ktorý sa uplatňuje v situáciách, keď sa právne predpisy členského štátu predbežne uplatnili v súlade s článkom 6 nariadenia (ES) č. 987/2009, rozšíriť aj na iné prípady na základe retroaktívnej zmeny platných právnych predpisov. Okrem toho je v tejto súvislosti potrebné neuplatňovať rozdielne ustanovenia o premlčacej lehote vo vnútroštátnych právnych predpisoch, aby sa zabezpečilo, že spätnému vyrovnaniu medzi inštitúciami nebránia žiadne nezlučiteľné lehoty stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, a zároveň zaviesť jednotnú premlčaciu lehotu v trvaní piatich rokov počítaných spätne od začiatku postupu dialógu uvedeného v článku 5 ods. 2 a článku 6 ods. 3 tohto nariadenia s cieľom zabezpečiť, aby nebol ohrozený postup na vyriešenie takýchto sporov.
- (20) Účinné spätné vymáhanie je prostriedkom na zabránenie podvodom a zneužívaniu a na ich riešenie, a zároveň predstavuje spôsob, ako zabezpečiť bezproblémové fungovanie systémov sociálneho zabezpečenia. Postupy spätného vymáhania uvedené v hlave IV kapitole III nariadenia 987/2009 vychádzajú z postupov a pravidiel stanovených v smernici 2008/55/ES z 26. mája 2008 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení³⁸. Túto smernicu nahradila smernica 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení³⁹, ktorou sa zaviedol jednotný nástroj, ktorý sa má používať na vynucovacie opatrenia, ako aj štandardný formulár na oznamovanie nástrojov a opatrení týkajúcich sa pohľadávok. Pri preskúmaní správnu komisiou v súlade s článkom 86 ods. 3 nariadenia 987/2009 väčšina členských štátov považovala za výhodné používať jednotný vynucovací nástroj podobný tomu, ktorý je predmetom smernice 2010/24/EÚ. Je preto potrebné, aby sa v pravidlách týkajúcich sa vzájomnej pomoci pri spätnom vymáhaní pohľadávok sociálneho zabezpečenia odrážali nové opatrenia smernice 2010/24/EÚ s cieľom zabezpečiť účinnejšie spätné vymáhanie a bezproblémové fungovanie pravidiel koordinácie.
- (21) Treba upraviť prílohy k nariadeniu (ES) č. 883/2004S s cieľom zohľadniť právne zmeny v niektorých členských štátoch a zabezpečiť zainteresovaným stranám právnu istotu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 883/2004 sa mení takto:

³⁸ Ú. v. EÚ L 150, 10.6.2008, s. 28.

³⁹ Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2010, s. 1.

10. Do odôvodnenia 2 sa dopĺňa táto druhá veta:
„článok 21 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zaručuje každému občanovi Únie právo na voľný pohyb, ktorého uplatňovanie podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie;“
11. V odôvodnení 5 sa za slová „pre dané osoby podľa rozličných vnútroštátnych právnych predpisov“ vkladá tento text:
„, ak sú splnené podmienky, pokiaľ ide o prístup ekonomicky neaktívnych občanov EÚ využívajúcich právo na voľný pohyb k určitým dávkam sociálneho zabezpečenia v hostiteľskom členskom štáte, stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov“⁴⁰“
12. Za odôvodnenie 5 sa vkladá tento text:
„(5a) Súdny dvor rozhodol, že členské štáty sú oprávnené podmieniť prístup ekonomicky neaktívnych občanov v hostiteľskom členskom štáte k dávkam sociálneho zabezpečenia (ktoré nepredstavujú sociálnu pomoc v zmysle smernice 2004/38/ES) legálnym právom na pobyt v zmysle uvedenej smernice. Overenie legálneho práva na pobyt by sa malo vykonávať v súlade s požiadavkou smernice 2004/38/ES. Na tieto účely by sa mal ekonomicky neaktívny občan jasne odlišiť od uchádzača o zamestnanie, ktorého právo na pobyt je priznané priamo článkom 45 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V záujme lepšej právnej zrozumiteľnosti pre občanov a inštitúcie je nutná kodifikácia tejto judikatúry;
(5b) členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa ekonomicky neaktívnym občanom EÚ využívajúcim právo na voľný pohyb nebránilo spĺňať podmienky na to, aby boli v hostiteľskom členskom štáte pokrytí komplexným nemocenským poistením uvedeným v smernici 2004/38/ES. Môže to znamenať, že takýmto občanom sa povolí primerane prispievať do systému nemocenského krytia v členskom štáte, v ktorom majú obyčajne bydlisko;
(5c) bez ohľadu na obmedzenia práva na rovnaké zaobchádzanie pre ekonomicky neaktívne osoby, ktoré vyplývajú zo smernice 2004/38/ES alebo inak na základe práva Únie, nič v tomto nariadení by nemalo obmedzovať základné práva uznané v Charte základných práv Európskej únie, a to najmä právo na ľudskú dôstojnosť (článok 1), právo na život (článok 2) a právo na zdravotnú starostlivosť (článok 35);“
13. Prvá veta odôvodnenia 18b sa nahrádza takto:
„V podčasti FTL prílohy III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a ktoré bolo zmenené nariadením Komisie (EÚ) č. 83/2014 z 29. januára 2014, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 965/2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008⁴¹, sa pojem „domáca základňa“ pre členov letovej posádky a palubných sprievodcov vymedzuje ako miesto, ktoré členovi posádky určí prevádzkovateľ a z ktorého sa členovi posádky bežne začína a končí čas v službe alebo séria časov v službe a kde prevádzkovateľ za normálnych podmienok nie je zodpovedný za ubytovanie daného člena posádky.“

40 Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

41 Ú. v. EÚ L 28, 31.1.2014, s. 17.

14. Odôvodnenie 24 sa nahrádza takto:

„(24) dávky dlhodobej starostlivosti pre poistencov a členov ich rodín treba koordinovať podľa osobitných pravidiel, ktoré sa v zásade nelíšia od pravidiel uplatniteľných na nemocenské dávky, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora. Takisto je potrebné stanoviť osobitné ustanovenia v prípade súbehu vecných a peňažných dávok dlhodobej starostlivosti;“

15. Za odôvodnenie 35 sa vkladá tento text:

„(35a) peňažné rodinné dávky určené ako náhrada príjmu počas dôb starostlivosti o dieťa sú individuálne práva, ktoré majú pre daného rodiča osobný charakter a ktoré sú podmienené právnymi predpismi príslušného členského štátu. Vzhľadom na osobitnú povahu týchto rodinných dávok by sa mali takéto dávky uvádzať v časti I prílohy XIII k tomuto nariadeniu a mali by byť vyhradené výlučne pre daného rodiča. Členský štát so sekundárnou právomocou môže rozhodnúť, že na takéto dávky by sa nemali uplatňovať pravidlá prednosti v prípade súbehu práv na rodinné dávky podľa právnych predpisov príslušného členského štátu a podľa právnych predpisov členského štátu bydliska rodinných príslušníkov. Ak sa členský štát rozhodne neuplatniť pravidlá prednosti, musí tak urobiť konzistentne vo vzťahu ku všetkým oprávneným osobám v podobnej situácii, pričom takéto dávky musia byť uvedené v prílohe XIII časti II;“

16. Za odôvodnenie 39 sa vkladá tento text:

„(39a) na spracúvanie osobných údajov podľa tohto nariadenia sa uplatňuje príslušné *acquis* EÚ o ochrane údajov, najmä nariadenie (EÚ) č. 679/2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)⁴²;“

17. Za odôvodnenie 45 sa vkladajú tieto odôvodnenia:

„(46) s cieľom umožniť včasnú aktualizáciu tohto nariadenia podľa vývoja na vnútroštátnej úrovni by sa mala právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie delegovať na Európsku komisiu, pokiaľ ide o zmeny príloh k tomuto nariadeniu a k nariadeniu (ES) č. 987/2009. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác vykonala príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie viedla v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016⁴³. Najmä v záujme rovnakej účasti na príprave delegovaných aktov dostávajú Európsky parlament a Rada všetky dokumenty v rovnakom čase ako odborníci z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa týkajú prípravy delegovaných aktov;

(47) v tomto nariadení sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie, najmä ochrana osobných údajov (článok 8), slobodná voľba povolania a právo na prácu (článok 15), vlastnícke právo (článok 17), právo na nediskrimináciu (článok 21), práva dieťaťa (článok 24), práva starších osôb (článok 25), integrácia osôb so zdravotným postihnutím (článok 26), právo na rodinný a pracovný život (článok 33), právo na sociálne zabezpečenie a sociálnu pomoc (článok 34), právo na zdravotnú starostlivosť (článok 35) a právo

42 Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1 – 88.

43 COM(2015) 216 final.

na slobodu pohybu a pobytu (článok 45), a musí sa vykonávať v súlade s týmito právami a zásadami.

(48) nič v tomto nariadení neobmedzí nezávislé práva a povinnosti uznané v Európskom dohovore o ľudských právach, najmä právo na život (článok 2), právo na ochranu pred neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním (článok 3), právo na majetok (článok 1 prvého dodatkového protokolu) a právo na nediskrimináciu (článok 14), a toto nariadenie sa musí vykonávať v súlade s uvedenými právami a povinnosťami,

18. Článok 1 sa mení takto:

- a) V písmene c) sa výraz „hlava III, kapitoly 1 a 3“ nahrádza výrazom „hlava III kapitoly 1, 1a a 3“.
- b) V písmene i) ods. 1 bode ii) sa za výraz „hlavy III, kapitola 1 o nemocenských dávkach, dávkach v materstve a rovnocenných dávkach v otcovstve“ vkladá výraz „a kapitola 1a o dávkach dlhodobej starostlivosti“.
- c) V písmene va) bode i) sa za výraz „hlavy III kapitoly 1 (nemocenské dávky, dávky v materstve a rovnocenné dávky v otcovstve)“ vkladá výraz „a kapitoly 1a (dávky dlhodobej starostlivosti)“ a vypúšťa sa posledná časť vety (medzi bodkočiarkami).
- d) Za bod va) sa vkladá tento bod:

„vb) „dávky dlhodobej starostlivosti“ sú všetky vecné dávky, peňažné dávky alebo kombinácia oboch dávok pre osoby, ktoré si z dôvodu vysokého veku, zdravotného postihnutia, choroby alebo poruchy vyžadujú počas dlhšieho obdobia značnú pomoc od inej osoby alebo osôb pri vykonávaní základných každodenných činností vrátane podpory ich sebestačnosti; sú v nich zahrnuté aj dávky udelené osobe poskytujúcej takúto pomoc alebo dávky určené pre takúto osobu;“

19. V článku 3 bode 1 sa za písmeno b) vkladá toto písmeno:

„ba) dávky dlhodobej starostlivosti;“

20. Článok 4 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa nahrádza takto:

„Článok 4

Rovnosť zaobchádzania

1. Pokiaľ nie je v tomto nariadení stanovené inak, osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, poberajú tie isté dávky a majú tie isté povinnosti podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu ako štátni príslušníci daného členského štátu.

2. Členský štát môže vyžadovať, aby prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia podliehal v prípade ekonomicky neaktívnej osoby, ktorá má bydlisko v uvedenom členskom štáte, podmienkam práva na legálny pobyt podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov⁴⁴.

21. Článok 11 sa mení takto:

a) V odseku 2 sa výraz „nemocenské peňažné dávky vzťahujúce sa na ošetrovanie počas neobmedzenej doby“ nahrádza výrazom „peňažné dávky dlhodobej starostlivosti“.

b) Odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Činnosť ako člena letovej posádky alebo palubného sprievodcu, ktorý vykonáva služby pre cestujúcich v leteckej doprave alebo pre leteckú nákladnú dopravu, sa považuje za činnosť vykonávanú výlučne v členskom štáte, v ktorom sa nachádza „domáca základňa“, ako sa vymedzuje v podčasti FTL prílohy III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a ktoré bolo zmenené nariadením Komisie (EÚ) č. 83/2014 z 29. januára 2014⁴⁵.“

22. Článok 12 sa nahrádza takto:

„Článok 12

Osobitné pravidlá

1. Osoba, ktorá vykonáva činnosť ako zamestnanec v členskom štáte v mene zamestnávateľa, ktorý tam zvyčajne vykonáva svoju činnosť, a ktorá bola vyslaná v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb⁴⁶ alebo ktorú detašoval uvedený zamestnávateľ do iného členského štátu, aby tam vykonávala prácu v mene uvedeného zamestnávateľa, naďalej podlieha právnym predpisom prvého členského štátu za predpokladu, že očakávané trvanie takejto práce nepresahuje 24 mesiacov a že uvedená osoba nebola vyslaná alebo detašovaná, aby nahradila iného zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu vyslaných alebo detašovaných pred ňou v zmysle tohto článku.

2. Osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v určitom členskom štáte a ktorá chodíeva vykonávať podobnú činnosť v inom členskom štáte, naďalej podlieha právnym predpisom prvého členského štátu za predpokladu, že očakávané trvanie takejto činnosti nepresahuje 24 mesiacov a že táto osoba nenahrádza iného vyslaného zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu.“

23. V článku 13 sa odsek 4 vkladá tento odsek 4a:

„4a. Osoba, ktorá poberá peňažné dávky v nezamestnanosti od jedného členského štátu a ktorá súčasne vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v inom členskom štáte, podlieha právnym predpisom členského štátu, ktorý vypláca dávky v nezamestnanosti.“

24. V článku 32 sa dopĺňa tento odsek 3:

„3. Ak má rodinný príslušník odvodené právo na dávky podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu, uplatňujú sa tieto pravidlá prednosti:

a) v prípade nárokov, ktoré existujú na odlišnom základe, je poradie prednosti takéto:

45 Ú. v. EÚ L 28, 31.1.2014, s. 17.

46 Ú. v. ES L 018, 21.1.1997, s. 1.

- i) nároky vznikajúce na základe činnosti poistenca ako zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby;
 - ii) nároky vznikajúce na základe skutočnosti, že poistenec poberá dôchodok;
 - iii) nároky vznikajúce na základe bydliska poistenca;
- b) v prípade odvodeného práva na rovnakom základe sa poradie prednosti stanoví s odkazom na miesto bydliska rodinného príslušníka ako pomocné kritérium;
 - c) ak nie je možné stanoviť poradie prednosti na základe predošlých kritérií, uplatňuje sa ako posledné kritérium najdlhšia doba poistenia poistenca vo vnútroštátnom systéme dôchodkového zabezpečenia.“
25. Článok 34 sa vypúšťa.
26. Za odôvodnenie 35 sa vkladá táto kapitola:

„KAPITOLA 1a

Dávky dlhodobej starostlivosti

Článok 35a

Všeobecné ustanovenia

1. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia tejto kapitoly sa články 17 až 32 uplatňujú *mutatis mutandis* na dávky dlhodobej starostlivosti.
2. Správna komisia vypracuje podrobný zoznam dávok dlhodobej starostlivosti, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v článku 1 písm. vb) tohto nariadenia, s rozlíšením vecných a peňažných dávok.
3. Odchyľne od odseku 1 môžu členské štáty poskytnúť peňažné dávky dlhodobej starostlivosti v súlade s inými kapitolami hlavy III, ak sú dávka a osobitné podmienky, ktorým dávka podlieha, uvedené v prílohe XII a ak výsledok takejto koordinácie je aspoň taký priaznivý pre príjemcov, ako keby bola dávka koordinovaná podľa tejto kapitoly.

Článok 35b

Súbeh dávok dlhodobej starostlivosti

1. Ak príjemca peňažných dávok dlhodobej starostlivosti poskytnutých v súlade s právnymi predpismi príslušného členského štátu získa v rovnakom čase a podľa tejto kapitoly vecné dávky dlhodobej starostlivosti od inštitúcie miesta bydliska alebo pobytu v inom členskom štáte, a od inštitúcie v prvom členskom štáte sa tiež požaduje, aby nahradila náklady na tieto vecné dávky podľa článku 35c, uplatňuje sa všeobecné ustanovenie o zamedzení súbehu dávok uvedené v článku 10, a to iba s týmto obmedzením: výška peňažnej dávky sa zníži o nahraditeľnú sumu vecnej dávky, ktorá je nárokovateľná podľa článku 35c od inštitúcie prvého členského štátu.
2. Dva členské štáty alebo viac členských štátov, resp. ich príslušné orgány sa môžu dohodnúť na iných alebo dodatočných opatreniach, ktoré nesmú byť menej priaznivé pre dané osoby ako zásady stanovené v odseku 1.

Článok 35c

Náhrady medzi inštitúciami

1. Článok 35 sa uplatňuje *mutatis mutandis* na dávky dlhodobej starostlivosti.

2. Ak sa v právnych predpisoch členského štátu, v ktorom sa príslušná inštitúcia nachádza podľa tejto kapitoly, nestanovujú vecné dávky dlhodobej starostlivosti, inštitúcia, ktorá je alebo by bola príslušná v uvedenom členskom štáte podľa kapitoly 1, pokiaľ ide o náhradu vecných nemocenských dávok poskytnutých v inom členskom štáte, sa považuje za príslušnú inštitúciu aj podľa kapitoly 1a.“

27. V článku 50 ods. 2 sa výraz „článkom 52 ods. 1 písm. a) alebo b)“ nahrádza výrazom „článkom 52 ods. 1 písm. b)“.

28. Článok 61 sa nahrádza takto:

„Článok 61

Osobitné pravidlá o sčítaní dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti

1. Okrem prípadov uvedených v článku 65 ods. 2 sa uplatňovanie článku 6 podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila aspoň trojmesačnú dobu poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky.

2. Ak nezamestnaná osoba nespĺňa podmienky na sčítanie dôb v súlade s odsekom 1, pretože jej bezprostredne ukončená doba poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti v danom členskom štáte trvala menej ako tri mesiace, uvedená osoba má nárok na dávky v nezamestnanosti podľa právnych predpisov členského štátu, v ktorom predtým ukončila takéto doby za podmienok a v rámci obmedzení stanovených v článku 64a.“

29. Článok 64 sa mení takto:

- a) V odseku 1 písm. c) sa slovo „troch“ nahrádza slovom „šiestich“ a slová „troch mesiacov predĺžiť maximálne na 6 mesiacov“ sa nahrádzajú slovami „šiestich mesiacov predĺžiť až do konca obdobia nároku uvedenej osoby na dávky“;
- b) V odseku 3 sa slovo „tri“ nahrádza slovom „šesť“ a slová „maximálne na šesť mesiacov“ sa nahrádzajú slovami „do konca obdobia nároku na dávky“.

30. Za odôvodnenie 64 sa vkladá tento článok 64a:

„Článok 64a

Osobitné pravidlá pre nezamestnané osoby, ktoré sa presťahovali do iného členského štátu bez toho, aby spĺňali podmienky článku 61 ods. 1 a článku 64

V situáciách uvedených v článku 61 ods. 2 sa príslušným členským štátom na poskytovanie dávok v nezamestnanosti stáva ten členský štát, ktorého právne predpisy sa predtým vzťahovali na nezamestnanú osobu. Dávky sa poskytujú na náklady príslušnej inštitúcie počas obdobia stanoveného v článku 64 ods. 1 písm. c), ak sa nezamestnaná osoba prihlási v službách zamestnanosti v členskom štáte posledného poistenia a dodržiava podmienky stanovené právnymi predpismi uvedeného členského štátu. Článok 64 ods. 2 až 4 sa uplatňuje *mutatis mutandis*.“

31. Článok 65 sa nahrádza takto:

„Článok 65

Nezamestnané osoby, ktoré mali bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát

1. Nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba mala bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát, sa musí prihlásiť u bývalého zamestnávateľa alebo v službách zamestnanosti v príslušnom členskom štáte. Takáto osoba poberá dávky v súlade s právnymi predpismi príslušného členského štátu, ako keby mala bydlisko v uvedenom členskom štáte. Tieto dávky poskytuje inštitúcia príslušného členského štátu.

2. Odchyľne od odseku 1, úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba mala bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát, a ktorá neukončila aspoň 12 mesiacov poistenia v nezamestnanosti výlučne podľa právnych predpisov príslušného členského štátu, sa musí prihlásiť v službách zamestnanosti členského štátu bydliska. Takáto osoba poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby ukončila všetky doby poistenia podľa právnych predpisov uvedeného členského štátu. Uvedené dávky poskytuje inštitúcia členského štátu bydliska. Úplne nezamestnaná osoba uvedená v tomto odseku, ktorá by mala nárok na dávky v nezamestnanosti len na základe vnútroštátnych právnych predpisov príslušného členského štátu, ak má bydlisko na území tohto štátu, sa môže prípadne namiesto toho rozhodnúť, že sa prihlási v službách zamestnanosti uvedeného členského štátu a že bude poberať dávky v súlade s právnymi predpismi uvedeného členského štátu, ako keby v ňom mala bydlisko.

3. Ak si úplne nezamestnaná osoba uvedená v odseku 1 alebo 2 neželá prihlásiť sa v službách zamestnanosti príslušného členského štátu alebo im byť naďalej k dispozícii po tom, čo sa zaevidovala, a chce si hľadať prácu v členskom štáte bydliska alebo v členskom štáte poslednej činnosti, uplatňuje sa *mutatis mutandis* článok 64 s výnimkou jeho odseku 1 písm. a). Príslušná inštitúcia môže obdobie uvedené v článku 64 ods. 1 písm. c) prvej vete predĺžiť až do konca obdobia nároku na dávky.

4. Úplne nezamestnaná osoba uvedená v tomto článku sa môže prihlásiť nielen v službách zamestnanosti príslušného členského štátu, ale aj v službách zamestnanosti toho druhého členského štátu.

5. Odseky 2 až 4 tohto článku sa nevzťahujú na osobu, ktorá je čiastočne alebo prerušovane nezamestnaná.“

32. Za článok 68a sa vkladá tento článok:

„Článok 68b

Osobitné ustanovenia týkajúce sa peňažných rodinných dávok určených ako náhrada príjmu počas dôb starostlivosti o dieťa

1. Peňažné rodinné dávky, ktoré majú nahradiť príjem počas dôb starostlivosti o dieťa a ktoré sú uvedené v prílohe XIII časti 1, sa priznávajú výhradne osobe, ktorá podlieha právnym predpisom príslušného členského štátu, pričom jej rodinní príslušníci nemajú na dávky žiadny odvodený nárok. Článok 68a tohto nariadenia sa neuplatňuje na takéto dávky, ani príslušná inštitúcia nie je povinná zohľadniť žiadosť predloženú druhým rodičom, osobou považovanou za rodiča ani inštitúciou, ktorá vystupuje ako opatrovateľ dieťaťa alebo detí podľa článku 60 ods. 1 vykonávacieho nariadenia.

2. Odchyľne od ustanovení článku 68 ods. 2 platí, že v prípade súbehu nárokov podľa protichodného právneho predpisu alebo právnych predpisov môže členský štát priznať rodinné dávky uvedené v odseku 1 v plnej výške bez ohľadu na sumu

poskytovanú podľa prvých právnych predpisov. Členské štáty, ktoré sa rozhodnú uplatniť túto výnimku, musia byť uvedené v prílohe XIII časti 2 odkazom na rodinné dávky, na ktoré sa vzťahuje výnimka.“

33. Za článok 75 sa vkladá tento článok 75a do hlavy V „RÔZNE USTANOVENIA“:

„Článok 75 a

Povinnosti príslušných orgánov

1. Príslušné orgány zabezpečia, aby ich inštitúcie poznali a uplatňovali všetky právne a iné ustanovenia vrátane rozhodnutí správnej komisie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie a vykonávacie nariadenie, a za podmienok v nich stanovených.

2. S cieľom zabezpečiť správne určenie uplatniteľných právnych predpisov musia príslušné orgány podporovať spoluprácu medzi inštitúciami a inšpektorátmi práce vo svojich členských štátoch.“

34. Za článok 76 sa vkladá tento článok 76a:

„Článok 76a

Právomoc prijímať vykonávacie akty

1. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty, v ktorých bližšie stanoví postup na zabezpečenie jednotných podmienok na uplatňovanie článkov 12 a 13 tohto nariadenia. Týmto aktmi sa stanoví štandardný postup vrátane lehôt na

- poistenie, formátu a obsahu prenosného dokumentu potvrdzujúceho právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré sa vzťahujú na držiteľa,
- určenie situácií, v ktorých sa dokument vystavuje,
- prvky, ktoré sa musia overiť pred vystavením dokumentu,
- zrušenie dokumentu v prípade, že príslušná inštitúcia členského štátu zamestnania spochybňuje jeho presnosť a platnosť.

2. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011⁴⁷.

3. Komisii pomáha správna komisia, ktorá je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.“

35. Vkladá sa tento článok 87b:

„Článok 87b

Prechodné ustanovenie na uplatňovanie nariadenia (EÚ) xxxx⁴⁸

1. Za obdobie pred dátumom jeho uplatňovania nevznikajú podľa nariadenia (EÚ) xxxx žiadne nároky.

2. Pri určovaní nárokov nadobudnutých podľa tohto nariadenia sa zohľadnia všetky doby poistenia, prípadne aj všetky doby zamestnania, samostatnej zárobkovej

⁴⁷ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13 – 18.

⁴⁸ [vložiť].

činnosti alebo bydliska ukončené podľa právnych predpisov členského štátu pred [dátumom uplatňovania nariadenia (EÚ) xxxx] v príslušnom členskom štáte.

3. S výhradou odseku 1 sa nadobúda nárok podľa nariadenia (EÚ) xxxx, dokonca aj keď ide o poistnú udalosť, ku ktorej došlo pred dátumom uplatňovania uvedeného nariadenia v príslušnom členskom štáte.

4. Články 61, 64 a 65 tohto nariadenia v platnosti pred [dátum uplatňovania nariadenia (EÚ) xxxx] sa naďalej uplatňujú na dávky v nezamestnanosti priznané osobám, ktoré sa stali nezamestnanými pred týmto dátumom.“

36. Článok 88 sa nahrádza takto:

„Článok 88

Delegovanie právomoci aktualizovať prílohy

Európska komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 88a na účely zmeny príloh k tomuto nariadeniu a vykonávacieho nariadenia na základe požiadavky správnej komisie.

Článok 88a

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty, ktorá podlieha podmienkam stanoveným v tomto článku.

2. Delegovanie právomoci uvedené v článku 88 sa udeľuje Európskej komisii na neurčité obdobie od [deň nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) xxxx].

3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článku 88 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom uvedený. Nie je ním dotknutá platnosť žiadnych delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia sa musí pred prijatím delegovaného aktu poradiť s odborníkmi, ktorých určili jednotlivé členské štáty, v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.

5. Len čo Európska komisia prijme delegovaný akt, oboznámi s touto skutočnosťou súčasne Európsky parlament a Radu.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 88 nadobúda účinnosť len vtedy, ak voči nemu Európsky parlament ani Rada nevzniesli námietky v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament aj Rada informovali Európsku komisiu o tom, že nevznesú námietky. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

37. Prílohy I, II, III, IV, X a XI sa menia v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

38. Prílohy XII a XIII sa vkladajú v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Nariadenie (ES) č. 987/2009 sa mení takto:

39. Za odôvodnenie 18 sa vkladá toto odôvodnenie:

„(18a) Sú potrebné isté osobitné pravidlá a postupy náhrady nákladov na dávky, ktoré vznikli členskému štátu bydliska, ak sú dané osoby poistené v inom členskom štáte. Členské štáty, ktorým treba nahradiť výdavky na základe pevne stanovených výdavkov, by mali oznámiť priemerné ročné náklady na osoby v danej lehote, aby bolo možné túto náhradu uskutočniť čo najskôr. Ak členský štát nie je schopný v tejto lehote oznámiť priemerné ročné náklady na osobu v každej vekovej kategórii za referenčný rok, treba mu poskytnúť alternatívnu možnosť predložiť pohľadávky za uvedený rok na základe ročných priemerných nákladov, ktoré boli predtým uverejnené v úradnom vestníku. Úhrada výdavkov na vecné dávky na základe pevne stanovených súm by sa mala čo najviac približovať skutočným výdavkom; preto by mala výnimka z oznamovacej povinnosti podliehať schváleniu správnu komisiou a nemala by byť udelená druhý rok po sebe.“

40. Odôvodnenie 19 sa nahrádza takto:

„(19) Mali by sa posilniť postupy, ktoré inštitúcie uplatňujú na vzájomnú pomoc pri spätnom vymáhaní pohľadávok sociálneho zabezpečenia, s cieľom zabezpečiť účinnejšie spätné vymáhanie a bezproblémové fungovanie systémov sociálneho zabezpečenia. Účinné spätné vymáhanie je tiež prostriedkom na zabránenie zneužívaniu a podvodom a na ich riešenie a predstavuje spôsob, ako zabezpečiť udržateľnosť systémov sociálneho zabezpečenia. Tento proces zahŕňa prijatie nových postupov na základe viacerých ustanovení smernice Rady 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení⁴⁹, a to najmä prijatím jednotného vynucovacieho nástroja a štandardných postupov pri podávaní žiadostí o vzájomnú pomoc a pri oznamovaní nástrojov a opatrení, ktoré sa týkajú spätného vymáhania pohľadávky sociálneho zabezpečenia.“

41. Za odôvodnenie 24 sa vkladajú tieto odôvodnenia:

„(25) Správna komisia prijala rozhodnutie č. H5 z 18. Marca 2010 o spolupráci v boji proti podvodom a omylom v rámci nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia⁵⁰, v ktorom sa zdôrazňuje, že činnosť zameraná na boj proti podvodom a omylom je súčasťou riadneho vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia. Preto je v záujme právnej istoty, aby toto nariadenie obsahovalo jasný právny dôvod umožňujúci príslušným inštitúciám vymieňať si s príslušnými orgánmi v členskom štáte pobytu alebo bydliska osobné údaje o osobách, ktorých práva a povinnosti podľa nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia už boli stanovené v záujme odhaľovania podvodov a omylov v rámci prebiehajúceho riadneho vykonávania týchto nariadení. Takisto je potrebné určiť okolnosti, za ktorých sa osobné údaje môžu spracúvať na iný účel ako na sociálne zabezpečenie vrátane monitorovania súladu s právnymi povinnosťami na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o právne predpisy v oblasti práce, zdravia a bezpečnosti, imigrácie a daňového systému.

(26) V záujme ochrany práv osôb by príslušné členské štáty mali zabezpečiť, aby všetky žiadosti o údaje a odpovede boli nevyhnutné a primerané z hľadiska riadneho vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia, v súlade s európskymi

49 Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2010, s. 1.

50 Ú. v. EÚ 2010/C 149/05.

právnymi predpismi o ochrane údajov. Nemalo by v dôsledku výmeny údajov dochádzať k automatickému zrušeniu nároku na dávky a akékoľvek rozhodnutie prijaté na základe výmeny údajov by malo vychádzať zo základných práv a slobôd danej osoby, a teda by malo byť založené na dostatočných dôkazoch a podliehať spravodlivému odvolaciemu postupu.“

42. V článku 1 ods. 2 sa za písmeno e) vkladá toto písmeno:

„(ea) „podvod“ je akékoľvek úmyselné konanie alebo nekonanie s cieľom získať alebo prijímať dávky sociálneho zabezpečenia alebo sa vyhnúť plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie v rozpore s právnymi predpismi členského štátu;“

43. V článku 2 sa za odsek 4 dopĺňajú tieto odseky 5 až 7:

„5. V prípade, že boli stanovené alebo určené práva a povinnosti osoby, na ktoré sa uplatňuje základné a vykonávacie nariadenie, môže príslušná inštitúcia požiadať inštitúciu v členskom štáte bydliska alebo pobytu, aby poskytla osobné údaje o uvedenej osobe. Žiadosť a všetky odpovede na ňu sa musia týkať informácií, ktoré umožnia príslušnému členskému štátu zistiť akékoľvek nepresnosti vo faktoch, na ktorých sa zakladá dokument alebo rozhodnutie určujúce práva a povinnosti osoby podľa základného alebo vykonávacieho nariadenia. Žiadosť možno podať aj v prípade, že neexistuje pochybnosť o platnosti alebo správnosti informácií obsiahnutých v dokumente alebo informácií, na ktorých sa v konkrétnom prípade rozhodnutie zakladá. Žiadosť o informácie a všetky odpovede na ňu musia vychádzať z nevyhnutnosti a byť primerané.

6. Správna komisia vypracuje podrobný zoznam druhov žiadostí o údaje a odpovedí, ktoré možno predložiť podľa odseku 5, a Európska komisia takýto zoznam náležite zverejní. Povolené sú iba žiadosti o údaje a odpovede, ktoré sú uvedené na zozname.

7. Žiadosť a všetky odpovede na ňu musia byť v súlade s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)⁵¹, ako aj s požiadavkami stanovenými v článku 77 základného nariadenia.“

44. V článku 3 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Členské štáty pri zhromažďovaní, prenose alebo spracúvaní osobných údajov podľa svojich právnych predpisov na účely vykonávania základného nariadenia zabezpečia, aby mohli dané osoby v plnej miere vykonávať svoje práva týkajúce sa ochrany osobných údajov v súlade s ustanoveniami Únie o ochrane fyzických osôb, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov a o voľný pohyb takýchto údajov, najmä v súvislosti s prístupovými právami, vykonať nápravu, pripomienkovať spracúvanie takýchto osobných údajov a byť plne informované o zárukách týkajúcich sa automatizovaných individuálnych rozhodnutí. Dotknutá osoba musí mať možnosť uplatniť svoje právo na prístup k osobným údajom spracúvaným na základe tohto nariadenia, a to nielen tak, že sa obráti na orgán, ktorý na tieto údaje dohliada, ale aj prostredníctvom príslušného orgánu členského štátu, v ktorom má pobyť.“

45. V článku 5 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Dokumenty vystavené inštitúciou členského štátu, ktoré osvedčujú situáciu osoby na účely uplatnenia základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia, ako aj podporné doklady, na základe ktorých boli dokumenty vystavené, uznávajú inštitúcie

51

[vložit].

iných členských štátov, pokiaľ ich členský štát, v ktorom boli vystavené, nezrušil ani nevyhlásil za neplatné. Takéto dokumenty sú platné len vtedy, ak sú vyplnené všetky oddiely označené ako povinné.

2. V prípade pochybností o platnosti dokumentu alebo správnosti faktov, z ktorých dokument vychádza, požiada inštitúcia členského štátu, ktorej bol dokument doručený, inštitúciu, ktorá dokument vystavila, o poskytnutie potrebných objasnení a v prípade potreby o zrušenie tohto dokumentu.

a) Pri prijímaní takejto žiadosti vystavujúca inštitúcia prehodnotí dôvody na vystavenie dokumentu a v prípade potreby ho zruší alebo ho opraví do 25 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti. Pri zistení nevyvrátiteľného prípadu podvodu, ktorého sa dopustil žiadateľ dokumentu, vystavujúca inštitúcia stiahne alebo opraví dokument, a to bezodkladne a s retroaktívnym účinkom;

b) Ak vystavujúca inštitúcia po prehodnotení dôvodov na vystavenie dokumentu nedokáže odhaliť nijakú chybu, pošle žiadajúcej inštitúcii všetky podporné dôkazy v lehote 25 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti. V naliehavých prípadoch, keď boli dôvody naliehavosti jasne uvedené v žiadosti, tak musí urobiť do dvoch pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti bez ohľadu na to, či vystavujúca inštitúcia ukončila svoje rokovania podľa uvedeného písmena a);

c) Ak má žiadajúca inštitúcia po tom, čo získa podporné dôkazy, naďalej pochybnosti o platnosti dokumentu alebo správnosti faktov, z ktorých vychádzajú údaje v nich uvedené, a trvá na tom, že informácie, na základe ktorých bol dokument vystavený, nie sú správne, môže na tento účel predložiť dôkaz a podať ďalšiu žiadosť o objasnenie a v prípade potreby o zrušenie tohto dokumentu vystavujúcou inštitúciou v súlade s postupom a časovými rámcami uvedenými vyššie.“

46. Článok 14 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Na účely uplatňovania článku 12 ods. 1 základného nariadenia „osoba, ktorá ako zamestnanec vykonáva v členskom štáte činnosť v mene zamestnávateľa, ktorý tam zvyčajne vykonáva svoju činnosť a ktorá je týmto zamestnávateľom vyslaná do iného členského štátu, aby tam vykonávala prácu v mene tohto zamestnávateľa“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb⁵², alebo ktorú uvedený zamestnávateľ detašoval do iného členského štátu, zahŕňa aj osobu, ktorá je zamestnaná so zámerom byť vyslaná alebo detašovaná do iného členského štátu, ak sa na danú osobu bezprostredne pred začatím jej zamestnania vzťahujú právne predpisy vysielajúceho členského štátu v súlade s hlavou II základného nariadenia.“;

b) Odsek 5a sa nahrádza takto:

„5a. Na účely uplatňovania hlavy II základného nariadenia sa pod pojmom „registrované sídlo alebo miesto podnikania“ rozumie registrované sídlo alebo miesto podnikania, v ktorom sa prijímajú zásadné rozhodnutia podniku a vykonávajú funkcie jeho ústrednej správy za predpokladu, že podnik vykonáva v uvedenom členskom štáte podstatnú činnosť. V opačnom prípade sa za sídlo podniku považuje miesto v členskom štáte, kde sa nachádza centrum záujmu činností podniku určené v súlade s kritériami stanovenými v odsekoch 9 a 10.“;

52

Ú. v. ES L 018, 21.1.1997, s. 1.

c) Za odsek 11 sa vkladá tento nový odsek 12:

„12. Ak osoba s bydliskom mimo územia Únie, vykonáva svoje činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v dvoch alebo viacerých členských štátoch a ak táto osoba na základe vnútroštátnych právnych predpisov jedného z uvedených členských štátov podlieha právnym predpisom uvedeného štátu, uplatňujú sa *mutatis mutandis* ustanovenia základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia týkajúce sa určovania uplatniteľných právnych predpisov pod podmienkou, že sa za miesto jeho bydliska považuje miesto v tom členskom štáte, v ktorom sa nachádza registrované sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo jeho zamestnávateľa alebo centrum záujmu jeho činností.“

47. Článok 15 ods. 2 sa nahrádza takto:

„2. Odsek 1 sa uplatňuje *mutatis mutandis* na osoby, na ktoré sa vzťahuje článok 11 ods. 3 písm. d) a článok 11 ods. 5 základného nariadenia.“

48. Odseky 1, 2, 3 a 5 článku 16 sa nahrádzajú takto:

„1. Osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, alebo jej zamestnávateľ musí o tejto skutočnosti informovať inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

2. Určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí právne predpisy, ktoré sú uplatniteľné na danú osobu, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Inštitúcia musí informovať určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa vykonáva činnosť alebo v ktorom sa nachádza zamestnávateľ.

3. Ak uvedená inštitúcia rozhodne, že sa uplatňujú právne predpisy iného členského štátu, urobí tak predbežne a bezodkladne informuje inštitúciu členského štátu, ktorú považuje za príslušnú, o tomto predbežnom rozhodnutí. Rozhodnutie sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď bola inštitúcia určená príslušnými orgánmi dotknutého členského štátu o ňom informovaná, pokiaľ príslušná inštitúcia neoznami informujúcej inštitúcii a daným osobám, že ešte nemôže prijať dočasné rozhodnutie alebo že má rozdielny názor na túto skutočnosť.

5. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené ako uplatniteľné, musí bezodkladne informovať danú osobu a/alebo jej zamestnávateľa. “

49. Za článok 19 ods. 2 sa vkladajú tieto odseky:

„3. Ak sa od inštitúcie požaduje vystaviť uvedené potvrdenie, musí riadne posúdiť príslušné fakty a zaistiť, že informácie, na základe ktorých bolo potvrdenie poskytnuté, sú správne.

4. Ak je to potrebné pre výkon právomocí na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni Únie, relevantné informácie týkajúce sa práva na sociálne zabezpečenie a povinností daných osôb sa vymieňajú priamo medzi príslušnými inštitúciami a inšpektorátmi práce, imigračnými orgánmi alebo daňovými orgánmi príslušných štátov, pričom môžu zahŕňať spracúvanie osobných údajov na iné účely, ako je uplatňovanie alebo presadzovanie práv a povinností podľa základného nariadenia a tohto nariadenia, najmä s cieľom zabezpečiť dodržiavanie príslušných právnych záväzkov v oblasti práce, zdravia a bezpečnosti, prisťahovalectva a daňového práva. Ďalšie podrobnosti sa stanovujú rozhodnutím správnej komisie.

5. Príslušné orgány sú povinné poskytnúť daným osobám špecifické a primerané informácie o spracúvaní ich osobných údajov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)⁵³, ako aj s podľa článku 77 základného nariadenia, a dodržiavať požiadavky článku 3 ods. 3 tohto nariadenia.“

50. Za článok 20 sa vkladá tento článok 20a:

„Článok 20a

Právomoc prijímať vykonávacie akty

1. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty, v ktorých bližšie stanoví postup na zabezpečenie jednotných podmienok na uplatňovanie článkov 12 a 13 základného nariadenia. Uvedenými aktmi sa stanoví štandardný postup vrátane lehôt na:

- vystavenie, formát a obsah prenosného dokumentu potvrdzujúceho právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré sa uplatňujú na držiteľa,
- určenie situácií, v ktorých sa dokument vystavuje,
- prvky, ktoré sa musia overiť pred vystavením dokumentu,
- zrušenie dokumentu v prípade, že príslušná inštitúcia členského štátu zamestnania spochybňuje jeho presnosť a platnosť.

2. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011⁵⁴.

3. Komisii pomáha správna komisia, ktorá je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.“

51. V hlave III sa kapitola I sa nahrádza takto:

„Nemocenské dávky, dávky v materstve, rovnocenné dávky v otcovstve a dávky dlhodobej starostlivosti“.

52. Na konci článku 23 sa dopĺňa táto veta:

„Toto ustanovenie sa uplatňuje *mutatis mutandis* na dávky dlhodobej starostlivosti.“

53. V článku 24 ods. 3 sa výraz „a 26“ nahrádza výrazom „, 26 a 35a“.

54. V článku 28 ods. 1 sa za výraz „podľa článku 21 ods. 1 základného nariadenia“ dopĺňa tento výraz „v súlade s jeho článkom 35a“.

55. Článok 31 sa mení takto:

a) Názov sa nahrádza takto:

„Uplatňovanie článku 35b základného nariadenia“;

b) V odseku 1 sa výraz „článku 34“ nahrádza výrazom „článku 35b“;

c) V odseku 2 sa výraz „článku 34 ods. 2“ nahrádza výrazom „článku 35a ods. 2“.

56. V článku 32 sa za odsek 3 dopĺňa tento odsek 4:

„4. Tento článok sa uplatňuje *mutatis mutandis* na dávky dlhodobej starostlivosti.“

⁵³ [vložiť].

⁵⁴ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13 – 18.

57. V článku 43 ods. 3 sa vypúšťa druhý pododsek.
58. V článku 55 ods. 4 treťom pododseku sa vypúšťajú slová „na požiadanie príslušnej inštitúcie“.
59. V článku 55 ods. 7 sa výraz „článku 65a ods. 3“ nahrádza výrazom „článku 64a a článku 65a ods. 3“.
60. Za článok 55 sa vkladá tento článok 55a:

„Článok 55a

Povinnosť služieb zamestnanosti členského štátu posledného poistenia

V situácii uvedenej v článku 61 ods. 2 základného nariadenia inštitúcia členského štátu posledného poistenia bezodkladne pošle príslušnej inštitúcii členského štátu predchádzajúceho poistenia dokument obsahujúci: deň, keď sa dotknutá osoba stala nezamestnanou, dobu poistenia, zamestnanie alebo samostatnú zárobkovú činnosť ukončené podľa jeho právnych predpisov, relevantné okolnosti nezamestnanosti, ktoré môžu ovplyvniť nárok na dávky, dátum registrácie ako nezamestnanej osoby a jej adresu.“

61. Článok 56 sa mení takto:
- a) V odseku 1 sa výraz „článkom 65 ods. 2“ nahrádza výrazom „článkom 65 ods. 4“;
 - b) Odsek 3 sa vypúšťa.
62. Názov kapitoly 1 hlavy IV sa mení takto:

„KAPITOLA I

Náhrada nákladov na dávky podľa článkov 35, 35c a článku 41 základného nariadenia“

63. V článku 64 sa odsek 1 prvá zarážka nahrádza takto:
- „– index ($i = 1, 2, 3$ a 4) predstavuje štyri vekové kategórie určené na výpočet pevne stanovených súm:
- $i = 1$: osoby do 65 rokov,
 - $i = 2$: osoby od 65 do 74 rokov,
 - $i = 3$: osoby od 75 do 84 rokov,
 - $i = 4$: osoby vo veku 85 rokov a viac,
64. Článok 65 sa nahrádza takto:

„Článok 65

Oznámenie priemerných ročných nákladov

1. Priemerné ročné náklady na osobu v každej vekovej kategórii za konkrétny rok sa oznamujú rade audítorov najneskôr do konca druhého roka nasledujúceho po danom roku.
2. Priemerné ročné náklady oznámené podľa odseku 1 sa každoročne uverejňujú v *Úradnom vestníku Európskej únie* po ich schválení správnu komisiou.
3. Ak členský štát nie je schopný oznámiť priemerné náklady za konkrétny rok v lehote uvedenej v odseku 1, požiada do rovnakého termínu správnu komisiu a radu

audítorov o povolenie použiť priemerné ročné náklady uvedeného členského štátu uverejnené v úradnom vestníku za rok predchádzajúci konkrétnemu roku, v ktorom nebolo predložené oznámenie. Pri žiadaní o takéto povolenie je členský štát povinný uviesť dôvody, pre ktoré nemôže oznámiť priemerné ročné náklady za daný rok. Ak správna komisia po zohľadnení stanoviska rady audítorov schváli žiadosť členského štátu, uvedené ročné priemerné náklady sa opätovne uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

4. Výnimka v odseku 3 sa neudeľuje na po sebe nasledujúce roky.“

65. Článok 70 sa vypúšťa.

66. Článok 73 sa nahrádza takto:

„Článok 73

Vyrovnanie dávok a príspevkov, ktoré boli neoprávnene poskytnuté alebo vyplatené pri predbežnom priznaní dávok alebo retroaktívnej zmene uplatniteľných právnych predpisov

1. V prípade retroaktívnej zmeny uplatniteľných právnych predpisov vrátane situácií uvedených v článku 6 ods. 4 a 5 vykonávacieho nariadenia najneskôr do troch mesiacov od určenia uplatniteľných právnych predpisov alebo určenia inštitúcie zodpovednej za vyplácanie dávok zostaví inštitúcia, ktorá neoprávnene vyplácala peňažné dávky, výkaz vyplatennej sumy, ktorý zašle inštitúcii určenej ako príslušná inštitúcia na účely vyplácania náhrady za uvedené dávky.

To isté platí pre vecné dávky, ktoré uhrádza inštitúcia určená ako príslušná v súlade s hlavou IV vykonávacieho nariadenia.

2. Inštitúcia určená ako príslušná na vyplácanie peňažných dávok odpočíta sumu, ktorú musí nahradiť inštitúcii, ktorá nebola príslušnou inštitúciou alebo ňou bola iba dočasne, z dlžnej sumy zodpovedajúcich dávok, ktorú dlží dotknutej osobe, a bezodkladne prevedie odpočítanú sumu uvedenej inštitúcii.

Ak je suma neoprávnene vyplatených dávok vyššia ako dlžné sumy splatné inštitúciou určenou ako príslušná alebo ak dlžné sumy neexistujú, inštitúcia určená ako príslušná odpočíta túto sumu z prebiehajúcich platieb za podmienok a v rozsahu stanovenom pre tento druh postupu vzájomného započítania podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, a odpočítanú sumu bezodkladne prevedie inštitúcii, ktorá neoprávnene vyplátila peňažné dávky na účely ich náhrady.

3. Inštitúcia, ktorá neoprávnene dostávala príspevky od právnickej a/alebo fyzickej osoby, nenahradí predmetné sumy osobe, ktorá ich zaplatila, kým od inštitúcie určenej ako príslušná inštitúcia nezistí výšku súm, ktorú príslušnej inštitúcii dlží dotknutá osoba.

Na základe žiadosti, ktorú musí inštitúcia určená ako príslušná podať najneskôr do troch mesiacov od určenia uplatniteľných právnych predpisov, inštitúcia, ktorá neoprávnene dostávala príspevky, prevedie tieto príspevky na inštitúciu určenú ako príslušnú, pokiaľ ide o dané obdobie, na účely vyrovnania situácie s príspevkami, ktoré jej dlží právnická a/alebo fyzická osoba. Prevedené príspevky sa spätne považujú za príspevky zaplatené inštitúcii určenej ako príslušná inštitúcia.

Ak výška neoprávnene vyplatených príspevkov prevyšuje sumu, ktorú právnická a/alebo fyzická osoba dlhuje inštitúcii určenej ako príslušná inštitúcia, inštitúcia,

ktorá neoprávnene dostávala príspevky, vráti preplatok dotknutej právnickej a/alebo fyzickej osobe.

4. Existencia lehôt podľa vnútroštátnych právnych predpisov nie je platným dôvodom na odmietnutie vyrovnania pohľadávok medzi inštitúciami podľa tohto článku.

5. Tento článok sa nevzťahuje na pohľadávky týkajúce sa obdobia, od ktorých v deň, keď sa začalo konanie v súlade s článkami 5 ods. 2 alebo 6 ods. 3 tohto nariadenia, uplynulo viac ako 60 mesiacov.“

67. Za článok 75 ods. 3 sa dopĺňa tento odsek 4:

„4. Informácie vymieňané v súlade s týmto oddielom sa môžu používať na účely posudzovania a vymáhania vrátane uplatňovania preventívnych opatrení v súvislosti s pohľadávkou, a okrem toho sa môžu používať na účely posudzovania a vymáhania daní a poplatkov, na ktoré sa vzťahuje článok 2 smernice 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení⁵⁵. Ak sa vrátenie príspevkov na sociálne zabezpečenie týka osoby, ktorá má bydlisko alebo pobyt v inom členskom štáte, členský štát, z ktorého sa má vrátenie uskutočniť, môže informovať členský štát bydliska alebo pobytu o nadchádzajúcom vrátení bez predchádzajúceho požiadania. “

68. V článku 76 sa za odsek 3 vkladá tento odsek 3a:

„3a. Odsek 3 sa v nijakom prípade nemôže vykladať tak, že sa ním povoľuje dožiadanej strane členského štátu odmietnuť poskytnutie informácií len preto, lebo tieto informácie má banka, iná finančná inštitúcia, poverenec alebo osoba konajúca v zastúpení alebo v postavení splnomocnenca, alebo preto, že sa týkajú obchodných podielov na určitej osobe.“

69. Článok 77 sa mení takto:

a) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. K žiadosti o oznámenie sa prikladá štandardný formulár, ktorý musí obsahovať aspoň tieto informácie:

a) meno, adresu a ďalšie údaje potrebné na identifikáciu adresáta;

b) účel oznámenia a lehotu, v ktorej by sa malo oznámenie vykonať;

c) opis priloženého dokumentu, povahu dotknutej pohľadávky a jej výšku;

d) meno, adresu a ďalšie kontaktné údaje týkajúce sa:

i) zodpovedného úradu, pokiaľ ide o priložený dokument, a ak je odlišný,

ii) úradu, na ktorom je možné získať ďalšie informácie týkajúce sa oznámeného dokumentu alebo možnosti napadnúť platobnú povinnosť.“;

b) Za odsek 3 sa vkladajú tieto odseky 4, 5 a 6:

„4. Žiadajúca strana podá žiadosť o oznámenie podľa tohto článku len v prípade, ak nemôže uskutočniť oznámenie v súlade s pravidlami upravujúcimi oznamovanie

dotknutého dokumentu vo svojom členskom štáte alebo ak by takéto oznámenie spôsobilo neprimerané ťažkosti.

5. Dožiadaná strana zabezpečí, aby sa oznámenie v členskom štáte dožiadanej strany uskutočnilo v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi a správnymi postupmi platnými v členskom štáte dožiadanej strany.

6. Odsekom 5 nie je dotknutá žiadna iná forma oznámenia, ktoré vykonáva orgán členského štátu žiadajúcej strany v súlade s platnými pravidlami uvedeného členského štátu.

Orgán v členskom štáte žiadajúcej strany môže osobe na území iného členského štátu priamo predložiť akýkoľvek dokument doporučené alebo elektronicky.“

70. Článok 78 sa mení takto:

Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Na žiadosť žiadajúcej strany vymáha dožiadaná strana pohľadávky, na ktoré sa vzťahuje exekučný titul v členskom štáte žiadajúcej strany. Ku každej žiadosti o spätné vymáhanie sa prikladá jednotný exekučný titul umožňujúci vynútenie pohľadávky členským štátom dožiadanej strany.“;

b) V odseku 2 sa vypúšťa písmeno b);

c) Odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Predtým ako žiadajúca strana podá žiadosť o spätné vymáhanie, uplatnia sa vhodné postupy spätného vymáhania, ktoré sú dostupné v členskom štáte žiadajúcej strany, s výnimkou týchto situácií:

a) keď je zrejmé, že v členskom štáte žiadajúcej strany sa nenachádzajú žiadne aktíva, ktoré by sa mohli vymáhať, alebo že takéto postupy nebudú viesť k úplnej úhrade pohľadávky, pričom žiadajúca strana má konkrétne informácie o tom, že dotknutá osoba má aktíva v členskom štáte dožiadanej strany;

b) ak by použitie takýchto postupov v členskom štáte žiadajúcej strany spôsobilo neprimerané ťažkosti.“;

d) vkladá sa tento odsek 6:

„6. K žiadosti o spätné vymáhanie pohľadávky sa môžu priložiť ďalšie dokumenty týkajúce sa tejto pohľadávky, ktoré boli vydané v členskom štáte žiadajúcej strany.“

71. Článok 79 sa nahrádza takto

„Článok 79

Exekučný titul umožňujúci vynútenie spätného vymáhania

1. Tento jednotný exekučný titul umožňujúci vynútenie v členskom štáte dožiadanej strany zohľadňuje podstatné prvky pôvodného exekučného titulu umožňujúceho vynútenie a predstavuje jediný základ pre opatrenia na vymáhanie a preventívne opatrenia, ktoré sa prijali v členskom štáte dožiadanej strany. V uvedenom členskom štáte nepodlieha nijakému úkonu uznania, doplnenia ani nahradenia.

2. Jednotný exekučný titul umožňujúci vynútenie musí zahŕňať:

- a) meno/obchodné meno, adresu a všetky ďalšie relevantné informácie súvisiace s identifikáciou dotknutej právnickej osoby alebo fyzickej osoby a/alebo tretej strany, ktorá má v držbe jej aktíva;
- b) názov, adresu a akékoľvek ďalšie dôležité informácie týkajúce sa úradu zodpovedného za posúdenie pohľadávky, a ak sa líši, úradu, na ktorom je možné získať ďalšie informácie týkajúce sa pohľadávky alebo možnosti napadnutia platobnej povinnosti;
- c) informácie dôležité z hľadiska identifikácie exekučného titulu vydaného v členskom štáte žiadajúcej strany;
- d) opis pohľadávky vrátane jej povahy, obdobia, na ktoré sa vzťahuje, všetkých dátumov relevantných pre vynucovací proces a výšky pohľadávky vrátane základnej sumy, úrokov, pokút, správnych sankcií a všetkých iných dlžných poplatkov a nákladov uvedených v menách členských štátov žiadajúcej i dožiadanej strany;
- e) dátum, keď žiadajúca strana a/alebo dožiadaná strana informovali adresáta o exekučnom titule;
- f) dátum, odkedy je vynútenie možné, a obdobie, počas ktorého je vynútenie možné podľa právnych predpisov platných v členskom štáte žiadajúcej strany;
- g) akékoľvek iné relevantné informácie.“

72. Článok 80 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa druhá veta nahrádza takto:

„S výhradou článku 85 ods. 1a postúpi dožiadaná strana žiadajúcej strane pohľadávku, ktorú vymohla, v celej jej výške.“

b) V odseku 2 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Od dátumu prijatia žiadosti o spätné vymáhanie účtuje dožiadaná strana úrok z omeškania v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a správnyimi opatreniami platnými v členskom štáte dožiadanej strany.“

73. Článok 81 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Ak počas postupu spätného vymáhania zúčastnená strana napadne pohľadávku, exekučný titul umožňujúci jej vynútenie v členskom štáte žiadajúcej strany alebo jednotný exekučný titul umožňujúci jej vynútenie v členskom štáte dožiadanej strany, platnosť oznámenia vyhotoveného orgánom v členskom štáte žiadajúcej strany, táto strana podá návrh na začatie konania príslušnými orgánmi členského štátu žiadajúcej strany v súlade s platnými právnymi predpismi uvedeného členského štátu. Žiadajúca strana musí dožiadanú stranu o takomto konaní bezodkladne informovať. Dožiadanú stranu môže o konaní informovať aj zúčastnená strana.“;

b) Odsek 3 sa nahrádza takto:

„Ak sa spor týka vynucovacích opatrení prijatých v členskom štáte dožiadanej strany alebo platnosti oznámenia vyhotoveného orgánom dožiadanej strany, návrh na začatie konania sa podáva príslušnému orgánu uvedeného členského štátu v súlade s jeho zákonmi a inými právnymi predpismi.“

c) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Žiadajúca strana musí dožiadajú stranu bezodkladne informovať o každej následnej zmene vo svojej žiadosti o spätné vymáhanie alebo o stiahnutí svojej žiadosti spolu s dôvodmi, ktoré viedli k zmene alebo stiahnutiu.“

d) Dopĺňa sa tento odsek 5:

„5. Ak zmena v žiadosti vyplýva z rozhodnutia príslušného úradu uvedeného v článku 81 ods. 1, žiadajúca strana musí oznámiť toto rozhodnutie spolu so zmeneným jednotným exekučným titulom umožňujúcim vymáhanie v členskom štáte dožiadanej strany. Dožiadaná strana následne prijme ďalšie opatrenia na vymáhanie na základe zmeneného nástroja.

Opatrenia na spätné vymáhanie alebo preventívne opatrenia, ktoré už boli prijaté na základe pôvodného jednotného exekučného titulu umožňujúceho vynútenie v členskom štáte dožiadanej strany, sa môžu aj naďalej uplatňovať na základe zmeneného nástroja, pokiaľ zmena v žiadosti nie je spôsobená neplatnosťou pôvodného exekučného titulu umožňujúceho vynútenie v členskom štáte žiadajúcej strany alebo pôvodného jednotného exekučného titulu umožňujúceho vynútenie v členskom štáte dožiadanej strany.

Články 79 a 81 sa uplatňujú v súvislosti so zmeneným nástrojom.“

74. Článok 82 ods. 1 písm. b) sa nahrádza takto:

„b) poskytovať pomoc ustanovenú v článkoch 76 až 81 vykonávacieho nariadenia, ak sa pôvodná žiadosť podľa článkov 76 až 78 vykonávacieho nariadenia týka pohľadávok starších ako päť rokov, pričom táto lehota sa počíta od dátumu splatnosti pohľadávky v členskom štáte žiadajúcej strany až po dátum podania pôvodnej žiadosti o pomoc. Ak sú však pohľadávka alebo pôvodný exekučný titul umožňujúci jej vynútenie v členskom štáte žiadajúcej strany napadnuté, rozumie sa, že päťročné obdobie sa začína od okamihu, keď sa stanoví, že pohľadávka alebo exekučný titul umožňujúci jej vynútenie už nie je možné napadnúť.

Okrem toho v prípadoch, keď orgány členského štátu žiadajúcej strany povolia odloženie platby alebo splátkového kalendára, považuje sa za začiatok päťročnej lehoty okamih, keď uplynula celá lehota splatnosti.

V takýchto prípadoch však dožiadaná strana nie je povinná poskytovať pomoc v súvislosti s pohľadávkami, pri ktorých uplynulo viac ako desať rokov od dátumu splatnosti pohľadávky v členskom štáte žiadajúcej strany.“

75. Článok 84 sa nahrádza takto:

„Článok 84

Preventívne opatrenia

1. Dožiadaná strana prijme na odôvodnenú žiadosť žiadajúcej strany preventívne opatrenia, ak to umožňujú vnútroštátne právne predpisy v jej členskom štáte a ak je to v súlade s jej správnymi postupmi, s cieľom zabezpečiť spätné vymáhanie, ak boli pohľadávka alebo exekučný titul umožňujúci jej vynútenie v členskom štáte žiadajúcej strany napadnuté v čase podania žiadosti alebo ak pohľadávka ešte nie je predmetom exekučného titulu umožňujúceho jej vynútenie v členskom štáte žiadajúcej strany, pokiaľ sú možné preventívne opatrenia v podobnej situácii aj podľa vnútroštátnych právnych predpisov a správnych postupov členského štátu žiadajúcej strany.

K žiadosti o preventívne opatrenia v členskom štáte dožiadanej strany sa prikladá dokument, ak existuje, ktorý je vystavený s cieľom umožniť prijatie preventívnych opatrení v členskom štáte dožiadanej strany a ktorý sa týka pohľadávky, v súvislosti s ktorou sa žiada o vzájomnú pomoc. V členskom štáte dožiadanej strany nepodlieha tento dokument nijakému úkonu uznania, doplnenia ani nahradenia.

2. K žiadosti o preventívne opatrenia sa môžu priložiť ďalšie dokumenty týkajúce sa tejto pohľadávky, ktoré boli vydané v členskom štáte žiadajúcej strany.

3. Na účely uplatňovania prvého odseku sa uplatňujú *mutatis mutandis* ustanovenia a postupy stanovené v článkoch 78, 79, 81 a 82 vykonávacieho nariadenia.“

76. V článku 85 sa za odsek 1 dopĺňa tento odsek 1a:

„1a Ak náklady spojené so spätným vymáhaním nemôžu byť vymožené od dlžníka okrem sumy pohľadávky, musia sa buď odpočítať od akejkoľvek sumy, ktorú možno spätne vymôcť, alebo ak to nie je možné, musí ich uhradiť žiadajúca strana. Žiadajúca a dožiadaná strana sa môžu dohodnúť na spôsobe náhrady takýchto nákladov v konkrétnom prípade, alebo na tom, že sa ich náhrady vzdajú.“

77. Za článok 85 sa vkladá tento článok 85a:

„Článok 85a

Prítomnosť v správnych úradoch a účasť na administratívnych zisťovaniach

1. Na základe dohody medzi žiadajúcou a dožadovanou stranou a v súlade s dojednaniaми stanovenými dožadovanou stranou môžu úradníci schválení žiadajúcou stranou, s cieľom podpory vzájomnej pomoci stanovenej v tomto oddiele:

a) byť prítomní na úradoch, na ktorých vykonávajú svoju činnosť správne orgány členského štátu dožiadanej strany;

b) byť prítomní na administratívnych zisťovaniach vykonávaných na území členského štátu dožiadanej strany;

c) pomáhať príslušným úradníkom členského štátu dožiadanej strany počas súdneho konania v uvedenom členskom štáte.

2. Pokiaľ to povoľujú platné právne predpisy v členskom štáte dožiadanej strany, môže sa v dohode uvedenej v odseku 1 písm. b) stanoviť, že úradníci členského štátu žiadajúcej strany môžu klásť otázky jednotlivcom a skúmať záznamy.

3. Úradníci poverení žiadajúcou stranou, ktorí využívajú možnosti uvedené v odsekoch 1 a 2, musia byť kedykoľvek schopní predložiť písomné poverenie, v ktorom je uvedená ich totožnosť a funkcia.“

78. Článok 87 sa mení takto:

a) V odseku 4 sa vypúšťa odkaz „článku 34“ a nahrádza sa slovami „článku 1 písm. vb)“;

b) Na koniec odseku 6 sa dopĺňa táto veta:

„Ak však inštitúcia, ktorá bola požiadaná o vykonanie kontroly, tiež využíva zistenia na poskytovanie dávok dotknutej osobe podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, nesmie si robiť nárok na náhradu výdavkov uvedených v predchádzajúcej vete.“

79. Článok 89 ods. 3 sa vypúšťa.

80. Článok 92 sa vypúšťa.

81. V článku 93 sa výraz „Článok 87 základného nariadenia sa uplatňuje“ nahrádza výrazom „Články 87 až 87b základného nariadenia sa uplatňujú“.
82. Článok 94a sa dopĺňa takto:

„Článok 94a

Prechodné ustanovenie týkajúce sa dávok v nezamestnanosti

Až do nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) XXX sa články 56 a 70 vykonávacieho nariadenia v znení platnom pred [dátum nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) XXXX] naďalej uplatňujú na dávky v nezamestnanosti priznané osobám, ktoré sa stali nezamestnanými pred uvedeným dátumom.“

83. Článok 96 sa mení takto:
- a) V odseku 1 sa druhá veta nahrádza takto:
- „Nariadenie (EHS) č. 574/72, okrem článku 107, však zostáva v platnosti a jeho právne účinky zostávajú zachované na účely:“
- b) Za odsek 1 sa vkladá nový odsek 1a:
- „1a. Na účely právnych predpisov uvedených v odseku 1 sa pravidlá pre menový prepočet riadia článkom 90 tohto nariadenia.“

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť prvým dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*